

ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 24 KATOWICE, DNIA 12 WRZEŚNIA **1946**

TREŚĆ

DZIAŁ URZĘDOWY

432.
USTAWA
z dnia 11 marca 1932 r.
o zgromadzeniach

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 48 poz. 450 z 1932 r.)

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. (1) Zgromadzenia dzielą się na:
a) zgromadzenia publiczne, oraz
b) zgromadzenia niepubliczne i zebrania.

(2) Wszędzie, gdzie ustawa niniejsza mówi o zgromadzeniach bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć zgromadzenia publiczne.

Art. 2. (1) Rozróżnia się: a) zgromadzenia w lokalach, oraz b) zgromadzenia pod gołym niebem.

(2) Manifestacje publiczne i pochody podlegają przepisom o zgromadzeniach pod gołym niebem.

(3) Postanowienie ustępu 2 ma odpowiednie zastosowanie do przejazdów manifestacyjnych na wozach i samochodach.

Art. 3. Lokalem w rozumieniu niniejszej ustawy jest wnętrze budynku wraz z ogrodzoną przestrzenią, stanowiącą z budynkiem zamkniętą całość.

Art. 4. (1) Władzą sprawującą nadzór nad zgromadzeniami i zebraniami, jest powiatowa władza administracji ogólnej o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

(2) W miastach stanowiących osobne powiaty dla celów administracji rządowej, w których funkcje powiato-

wej władzy administracji ogólnej sprawują Prezydenci miast. Minister Spraw Wewnętrznych oznaczy drogą rozporządzenia władze powołane do nadzoru nad zgromadzeniami i zebraniami.

Rozdział II.

Zwoływanie zgromadzeń.

Art. 5. Każdy pełnoletni obywatel polski, posiadający zdolność do działań prawnych może zwoływać zgromadzenie i na nim przewodniczyć.

Art. 6 (1). O zwołaniu zgromadzenia do lokalu należy zawiadomić władzę na piśmie w takim terminie, aby władza otrzymała zawiadomienie to najpóźniej na dwa dni przed zgromadzeniem.

(2) Jeżeli zgromadzenie ma się odbyć poza siedzibą powiatowej władzy administracji ogólnej, zawiadomienie może być dokonane za pośrednictwem najbliższego posterunku policji państwowej.

(3) Zgłaszającemu wyda władza na żądanie bezpłatnie pisemne zaswiadczenie zgłoszenia.

Art. 7. (1) Zgromadzenie pod gołym niebem może się odbyć tylko za zezwoleniem władzy (art. 4).

(2) Podanie o takie zezwolenie winno być złożone (art. 6, ust. 1), u właściwej władzy najpóźniej na 3 dni przed zgromadzeniem.

Art. 8. Zawiadomienie, względnie podanie o zezwolenie winno zawierać:

a) imię, nazwisko i adres zwołującego zgromadzenie;
b) dokładne wskazanie miejsca i czasu rozpoczęcia zgromadzenia;
c) cel i program zgromadzenia;
d) wskazanie języka, lub języków obrad, jeżeli obrady mają się toczyć w języku niepaństwowym.

Art. 9. (1) Władza zakaże odbycia zgromadzenia w lokalu jeżeli odbycie zgromadzenia sprzeciwia się przepisom niniejszej ustawy lub ustaw karnych, albo jeżeli zagrażałoby bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu.

(2) Zakaz należy podać na piśmie z uzasadnieniem do wiadomości zgłaszającego nie poźniej jak w przeddzień zgromadzenia.

Art. 10. Jeżeli zachodzą okoliczności, podane w art 9, ust. 1, władza odmówi zezwolenia na zgromadzenie pod gołym niebem.

Art. 11. (1) Zgromadzenia pod gołym niebem są niedopuszczalne w promieniu $^1/_2$ klm od miejsca urzędowego pobytu Prezydenta Rzeczypospolitej, od miejsca posiedzeń Sejmu, Senatu i Zgromadzenia Narodowego, przez cały czas trwania sesji, oraz od wojskowych: koszar, magazynów materiałów wybuchowych, objektów fortecznych, placów ćwiczeń i strzelnic.

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej może w poszczególnym wypadku zezwolić na wyjątek od powyższej zasady, o ile chodzi o obiekty wojskowe wymienione w ust. 1, w porozumieniu z właściwym dowódcą okręgu korpusu.

Rozdział III.

Odbywanie zgromadzeń.

Art. 12. W zgromadzeniach nie mogą uczestniczyć osoby uzbrojone z wyjątkiem osób urzędowych.

Art. 13. (1) Każde Zgromadzenie winno mieć przewodniczącego, który otwiera, kieruje obradami i zamyka zgromadzenie.

(2) Za przewodniczącego uważany jest zwołujący zgromadzenie tak długo, dopóki albo sam nie poruczy tej czynności innej osobie, albo dopóki zgromadzenie za jego zgodą nie dokona wyboru przewodniczącego.

Art. 14. (1) Przewodniczący zgromadzenia odpowiedzialny jest za przebieg zgromadzenia i obowiązany jest z tego tytułu czuwać nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy oraz przeciwdziałać wszystkiemu, co zagraża bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu.

(2) Przewodniczący ma prawo usunąć ze zgromadzenia uczestnika, jeżeli zachowaniem się swojem uniemożliwia obrady lub usiłuje w sposób gwałtowy udaremnić obrady.

(3) W wypadku, gdy zgromadzenie nie podporządkowuje się zarządzeniom przewodniczącego, wydanym w wykonaniu jego obowiązków, o których mowa w ustępie pierwszym, lub gdy przebieg zgromadzenia sprzeciwia się ustawie karnej, przewodniczący winien zgromadzenie rozwiązać.

Art. 15. (1) Władza (art. 4) może delegować na każde zgromadzenie swych przedstawicieli.

(2) Przedstawiciel władzy, przybywając na zgromadzenie winien okazać przewodniczącemu swoją delegację.

(3) Przedstawiciel władzy otrzymuje miejsce według swego wyboru, przy czym przewodniczący winien mu udzielać na żądanie informacyj o osobach mówców i wnioskodawców, jak również o treści zgłaszanych wniosków i rezolucyj.

Art. 16. (1) Przedstawiciel władzy ma prawo zgromadzenie rozwiązać, jeżeli zajdą okoliczności przewidziane w art. 14, a przewodniczący nie dopełni nałożonych nań obowiązków lub nie zastosuje się do żądania przedstawiciela władzy co do rozwiązania zgromadzenia, albo jeśli pomimo wyczerpania porządku dziennego nie zamknie posiedzenia.

(2) Rozwiązanie zgromadzenia należy poprzedzić ostrzeżeniem.

Art. 17. (1) Każdy uczestnik zgromadzenia winien podporządkować się wezwaniom i zarządzeniom przewodniczącego zgromadzenia (art. 14), względnie przedstawiciela władzy (art. 16).

(2) Z chwilą zamknięcia lub rozwiązania, zgromadzenia, zgromadzeni obowiązani są, rozejść się bezzwłocznie.

Rozdział IV.

Zebrania.

Art. 18. Zgromadzeniami niepublicznymi są:

a) zebrania osób znanych osobiście zwołującym lub przewodniczącemu zebrania, odbywające się w lokalach;
b) zebrania członków legalnie istniejących zrzeszeń odbywające się w lokalach.

Art. 19. Zebrania nie wymagają ani zgłoszenia u władzy, ani zezwolenia tej władzy.

Art. 20. (1) Przedstawiciele władzy (art. 4) nie mogą być delegowani na zebrania.

(2) W razie powzięcia wiadomości, że zebranie przekracza ramy, zakreślone w art. 18, organa bezpieczeństwa publicznego mogą w celu sprawdzenia tej okoliczności wkroczyć do lokalu, gdzie zebranie się odbywa i w razie stwierdzenia takiego przekroczenia zgromadzenie rozwiązać.

(3) Organa bezpieczeństwa publicznego winny wkroczyć do lokalu i zebranie rozwiązać, gdy cel lub przebieg zebrania jest sprzeczny z ustawą karną, albo zagraża bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu.

(4) Postanowienia art. 17 mają odpowiednie zastosowanie do zebrań.

Rozdział V.

Zjazdy.

Art. 21. Zjazdy uważa się za zgromadzenia publiczne lub za zebrania zależnie od ich charakteru (art. 2, ust. 1, art. 18).

Art. 22. (1) Zgłoszenia o zjazdach, mających charakter zgromadzenia publicznego, przyjmuje, względnie zezwolenia na nie udziela:

a) powiatowa władza administracji ogólnej, jeżeli na zjazd przybywają delegaci z obszaru jednego powiatu;
b) wojewódzka władza administracji ogólnej, dla wszystkich innych zjazdów krajowych.

(2) O właściwości terytorialnej decyduje miejsce zjazdu.

Art. 23. (1) Wszelkie zjazdy międzynarodowe wymagają zezwolenia.

(2) Zjazdem międzynarodowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest zjazd zwoływany przez organizację zagraniczną, lub też zjazd, zwoływany przez organizację krajową, na który przybywają delegaci organizacji za-

granicznych z prawami reprezentowania tychże organizacyj i uczestniczenia w podejmowaniu rezolucyj i uchwał.

(3) Zezwolenia wydaje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

Rozdział VI.

Zgromadzenia przedwyborcze.

Art. 24. (1) Zgromadzenia, zwoływane w sprawie wyborów do ciał ustawodawczych i korporacyj publiczno-prawnych na obszarach, objętych wyborami w okresie czasu od rozpisania do dnia wyborów, celem omówienia sprawy wyborów i zastanowienia się nad kandydaturami, wymagają tylko zgłoszenia u właściwej władzy (art. 6 ust. 1), o ile odbywają się pod gołym niebem.

(2) Zgromadzenia przedwyborcze w lokalach nie wymagają zgłoszeń.

(3) Poza tem zgromadzenia te podlegają wszelkim przepisom niniejszej ustawy.

Rozdział VII.

Postanowienia karne.

Art. 25. (1) Kto:

a) bezprawnie zajmuje lub wzbrania się opuścić miejsce względnie lokal, którym inna osoba prawnie rozporządza jako zwołujący lub przewodniczący zgromadzenia;

b) zwołuje zgromadzenia, zjazd lub zebranie z naruszeniem przepisów rozdziałów II, IV lub V;

c) kieruje zgromadzeniem, zjazdem lub zebraniem, zakazanym przez władzę;

d) kieruje zgromadzeniem, zjazdem lub zebraniem po rozwiązaniu go przez przewodniczącego lub przedstawiciela władzy;

e) kto będąc wezwanym do opuszczenia miejsca zgromadzenia, nie uczyni temu zadość (art. 14) lub nie opuści miejsca zgromadzenia po rozwiązaniu (art. 14, 16, 17);

f) kto bierze udział w zgromadzeniu wbrew przepisowi art. 12 ulega, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej w myśl innych przepisów, karze grzywny do 1.000 zł lub aresztu do 6 tygodni.

Wszelkie inne przekroczenia postanowień niniejszej ustawy ulegają karze grzywny do 500 zł lub karze aresztu do 2 tygodni.

(2) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Rozdział VIII.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 26. Sprawy zwoływania, przewodniczenia i uczestnictwa osób wojskowych w zgromadzeniach i zebraniach unormuje rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 27. (1) Przebisy niniejszej ustawy nie mają zastosowania:

a) do wszelkiego rodzaju zgromadzeń, zwoływanych w wykonaniu przepisów ustawowych lub przez właściwe władze i urzędy publiczne;

b) do religijnych zebrań i pochodów urządzanych przez związki religijne, prawnie uznane, o ile odbywają się w sposób, tradycyjnie ustalony lub przewidziany w akcie, uznającym dane wyznanie, oraz do pochodów weselnych i pogrzebowych jak również pielgrzymek;

c) do zgromadzeń i zebrań towarzyskich, familijnych i szkolnych;

d) do zebrań rozrywkowych, odbywających się w lokalach;

e) do zgromadzeń i zebrań akademickich, odbywających się na terenie szkół akademickich, oraz innych wyższych szkół, które uzyskały uprawnienia szkół akademickich.

(2) Jeżeli zgromadzenia, wymienione w punkcie b), c) i d) mogłyby zagrażać bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu, władza może wydać odpowiednie zarządzenia.

Art. 28. Ustawa niniejsza w niczem nie narusza:

a) ograniczeń, wynikających z przepisów sanitarnych, budowlanych, ogniowych i drogowych;

b) zawartych w obowiązujących przepisach prawnych ograniczeń osób wojskowych co do brania udziału w życiu politycznym i publicznym;

c) postanowień art. 82 i 164 polsko-niemieckiej konwencji górno-śląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. nr 44, poz. 371).

Art. 29. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych, co do art. 11 ust. 2, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, a co do art. 26 Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 30. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Równocześnie tracą moc:

a) rosyjskie tymczasowe przepisy o zgromadzeniach z dnia 4/17 marca 1906 r. (dodatek do art. 115[1] ustawy o zapobieganiu przestępstwom i ich tłumieniu, zawarte w t. XIV. Zb. ust. ros.);

b) rozporządzenie Kom. Gen. Ziem. Wschodnich z dnia 25 maja 1919 r. o zgromadzeniach (Dz. U. Z. C. Z. W. nr 5, poz. 30);

c) austriacka ustawa o zgromadzeniach z dnia 15 listopada 1867 r. (austr. d. u. p. nr 135);

d) postanowienia §§ 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 i 20 niemieckiej ustawy o stowarzyszeniach z dnia 19 kwietnia 1908 r. (Dz. U. Rzeszy str. 151) w odniesieniu do zebrań i zgromadzeń;

e) ustawa z dnia 5 sierpnia 1922 r. w sprawie wolności zgromadzeń przedwyborczych (Dz. U. R. P. nr 66 poz. 594) oraz wszelkie inne przepisy dotyczące zebrań i zgromadzeń.

433.

USTAWA

z dnia 15 marca 1933 r.

o zbiórkach publicznych

(Dz. U. R. P. nr 22, poz. 162).

Art. 1. Wszelkie publiczne zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze na pewien z góry określony cel wymaga uprzedniego pozwolenia władzy.

Art. 2. (1) Do udzielenia pozwoleń powołane są:

a) powiatowe władze administracji ogólnej, o ile zbiórka ma być przeprowadzona na obszarze powiatu lub jego części;

b) wojewódzkie władze administracji ogólnej, o ile zbiórka ma być przeprowadzona na obszarze całego województwa lub jego części, obejmującej więcej niż jeden powiat.

(2) Pozwolenie na zbiórkę mającą się odbyć na obszarze większym niż jedno województwo, wydaje, zależnie od wniosku instytucji, urządzającej zbiórkę, bądź każda wojewódzka władza administracji ogólnej oddzielnie, bądź wojewódzka władza administracji ogólnej właściwa, ze względu na miejsce siedziby instytucji urządzającej zbiórkę, za zgodą wojewódzkich władz administracji ogólnej, na których obszarze zbiórka ma się odbywać. Wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na miejsce siedziby instytucji, urządzającej zbiórkę, wydaje również pozwolenie na zbiórkę, mającą się odbyć na obszarze większym niż jedno województwo, na zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

(3) Jeżeli zebrane ofiary mają być zużyte za granicą Państwa, pozwolenia na zbiórkę udziela Minister Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Skarbu.

Art. 3. (1) Pozwolenie na zbiórkę publiczną może być udzielone tylko wówczas, gdy cel zbiórki nie jest przeciwny prawu, oraz ze stanowiska interesu publicznego jest godny poparcia.

(2) Za takie cele uważa się przedewszystkim cele: religijne, państwowe, oświatowe, zdrowotne, kulturalno-społeczne i społeczno-opiekuńcze.

(3) Zbiórki publiczne urządzane w interesie osobistym są wzbronione.

(4) Pozwoleń na zbiórki na cele oświatowe udzielają władze administracji ogólnej po porozumieniu z właściwą władzą szkolną II instancji.

Art. 4. Pozwolenie na zbiórkę publiczną może być udzielone jedynie stowarzyszeniom zarejestrowanym, organizacjom posiadającym osobowość prawną, albo komitetom organizowanym dla przeprowadzenia określonego celu. Cel zbiórki winien być zgodny ze statutem stowarzyszenia lub organizacji bądź z aktem organizacyjnym komitetu.

Art. 5. Minister Spraw Wewnętrznych określa w drodze rozporządzeń sposoby przeprowadzania zbiórek.

Art. 6. (1) W pozwoleniu winien być określony czas, w którym zbiórka ma być przeprowadzona.

(2) W pozwoleniu mogą być wymienione warunki co do sposobu przeprowadzenia zbiórki.

Art. 7. (1) Zbiórki publiczne mogą być przeprowadzane jedynie przez członków tej instytucji (art. 4), która pozwolenie otrzymała, lub przez członków instytucji, mających cele pokrewne, albo przez osoby, przez te instytucje imiennie zaproszone.

(2) Osoby, organizujące lub przeprowadzające zbiórkę nie mogą za swe czynności otrzymywać wynagrodzenia.

Art. 8. (1) Władza, która udzieliła pozwolenia może w każdym czasie sama lub przez podległe sobie władze i organa informować się o stanie akcji zbiórkowej w szczególności przez wgląd w akta, księgi oraz dokumenty kasowe, przeprowadzać rewizję kasy, żądać ustnych i pisemnych wyjaśnień, oraz wysyłać swoich delegatów na posiedzenia instytucyj. Instytucje te winny zawiadamiać władze przynajmniej na 24 godziny naprzód o posiedzeniach, na których mają być omawiane sprawy zużytkowania zebranych ofiar. Postanowienia o kontroli zużycia funduszów, uzyskanych ze zbiórki nie odnoszą się do stowarzyszeń podlegających w tym zakresie nadzorowi władzy z mocy sprawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. nr 94, poz. 808).

(2) Minister Spraw Wewnętrznych władny jest w drodze rozporządzenia wydawać szczegółowe przepisy dotyczące kontroli nad zbiórkami publicznymi.

(3) Postanowienia ustępów poprzednich nie mają zastosowania do instytucyj, które zostały powołane do życia na mocy specjalnych ustaw, przewidujących kontrolę władz nad tymi organizacjami.

Art. 9. (1) Wynik zbiórki i sposób zużytkowania zebranych ofiar, winien być podany do wiadomości władzy, która pozwolenie wydała, oraz ogłoszony w prasie w ciągu miesiąca od ukończenia zbiórki.

(2) Od zastosowania postanowień ust. (1), oraz postanowień art. 8 wyłączone są takie organizacje i instytucje wyznania, uznanego przez Państwo, których wyłączenie wynika z uregulowania stosunku Państwa do tego wyznania na mocy specjalnej ustawy.

Art. 10. (1) Władza, która pozwolenie wydała, może je cofnąć w każdym czasie, jeżeli zbiórka przeprowadzana jest niezgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy, lub jeżeli ujawnione zostanie, że dalsze prowadzenie zbiórki może zagrażać bezpieczeństwu, spokojowi, lub porządkowi publicznemu, albo jeśli władza stwierdzi (art. 8) że ofiary, uzyskiwane ze zbiórki, nie są przeznaczane na właściwy cel.

(2) W przypadku, przewidzianym w ust. (1) władza może jednocześnie zarządzić przekazanie zebranych ofiar na cele humanitarne jednej z instytucyj społeczno-opiekuńczych lub oświatowych.

Art. 11. (1) Kto wykracza przeciwko postanowieniom niniejszej ustawy lub rozporządzeń wydanych na jej podstawie, podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do jednego miesiąca i grzywny do 1.000 zł. albo jednej z tych kar

(2) Kary te mogą być nakładane zarówno na osoby urządzające jak i osoby, przeprowadzające zbiórkę publiczną.

(3) Ofiary, uzyskane ze zbiórki przeprowadzonej bez pozwolenia, ulegają przepadkowi i zostaną przekazane przez władzę na cele humanitarne jednej z instytucyj społeczno-opiekuńczych lub oświatowych.

Art. 12. Jeżeli w ustawie niniejszej jest mowa o powiatowych władzach administracji ogólnej, są w miastach, stanowiących odrębne powiaty miejskie, właściwymi starostowie grodzcy (dyrektorowie policji, komisarz Rządu m. Gdyni).

Art. 13. Ustawa niniejsza nie ma zastosowania:

a) do zbiórek na cele religijne, jeżeli są one prowadzone w obrębie zabudowań i pomieszczeń poświęconych wyłącznie służbie Bożej;
b) do zbiórek związanych z celami i tradycjami religijnymi, uznanych przez Państwo związków wyznaniowych, przeprowadzanych poza budynkami i pomieszczeniami, wymienionymi w punkcie a), jeżeli zbiorki takie przeprowadzane są przez władze tych związków, ich organa, względnie osoby przez nie imiennie zaproszone i jeżeli odbywają się w sposób ustalony tradycją i zwyczajami miejscowymi, lub też w bezpośredniej łączności z obrzędami religijnymi;
c) do zbiórek przeprowadzanych w drodze loteryj pieniężnych lub fantowych, jeżeli zbiórki te nie są przeprowadzane w miejscach publicznych;
d) do zbiórek, przeprowadzanych w lokalach prywatnych, wśród grona osób znajomych osobiście przeprowadzającym zbiórkę;
e) do zbiórek wśród młodzieży szkolnej, w lokalach szkolnych, odbywających się na podstawie pozwolenia władz szkolnych;
f) do zbiórek koleżeńskich w lokalach urzędów publicznych na cele godne poparcia, odbywających się na podstawie pozwolenia przełożonego urzędu.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami.

Art. 15. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie 30 dnia po dniu ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa.

(2) Równocześnie tracą moc wszelkie dotychczasowe przepisy o zbiórkach publicznych.

434.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 14 lipca 1934 r.

o sposobach przeprowadzania zbiórek publicznych oraz kontroli nad tymi zbiórkami

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 69 z 1934 r., poz. 638.)

Na podstawie art. 5 i art. 8 ust 2 ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. nr 22, poz. 162) postanawiam, co następuje:

§ 1. (1) Zbiórka publiczna ofiar w gotówce może być przeprowadzana w postaci:

a) zbierania ofiar do zamkniętych puszek, skrzynek lub worków;
b) sprzedaży przedmiotów jakiegokolwiek rodzaju po ściśle oznaczonych cenach;
c) wpłacania ofiar przez ofiarodawców na konto czekowe instytucji, przeprowadzającej zbiórkę.

(2) W wypadkach zbiórek przeprowadzanych w lokalach instytucji, urządzającej zbiórkę lub też za pośrednictwem pisma periodycznego w lokalu redakcji lub administracji tego pisma, może być dozwolone wręczanie ofiar w gotówce osobie, przeprowadzającej zbiórkę przy równoczesnym zapisaniu wysokości każdej ofiary, oraz nazwiska ofiarodawcy do oddzielnego kwitariusza i wydaniu z niego pokwitowania ofiarodawcy, podpisanego przez osobę przeprowadzającą zbiórkę.

(3) W wypadkach zbiórek, urządzanych przez zakony lub kongregacje wyznań, uznanych przez Państwo, i przeprowadzanych przez członków tych zakonów lub kongregacyj, może być dozwolone wręczanie ofiar w gotówce osobie przeprowadzającej zbiorkę, przy równoczesnym zapisaniu wysokości każdej ofiary oraz nazwiska ofiarodawcy do książki ofiar.

(4) W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, władza, udzielająca pozwolenie, może do-

puścić inny sposób zbierania ofiar w gotówce, szczegółowo określając go w pozwoleniu.

§ 2. (1) Zbieranie ofiar w naturze może być dozwolone tylko w tych wypadkach, gdy wszystkie ofiary będą mogły być w tej postaci zużyte na cel określony w pozwoleniu.

(2) W pozwoleniu ma być określony rodzaj ofiar w naturze, których zbieranie jest dozwolone.

§ 3. (1) Zbiórka publiczna ofiar w naturze może być przeprowadzana jedynie w sposób określony w § 1 ust. 2.

(2) Podczas zbiórek urządzanych w wypadkach klęsk żywiołowych, może być dopuszczone zbieranie ofiar w naturze przy równoczesnym wpisaniu rodzaju każdej ofiary oraz nazwiska ofiarodawcy na listę ofiar.

§ 4. (1) Puszki, skrzynki lub worki (§ 1 ust. 1, pkt. a) muszą posiadać otwór, przeznaczony od wrzucania pieniędzy, oraz mają być tak urządzone, by bez otwarcia ich lub widocznego uszkodzenia wyjęcie znajdujących się w nich pieniędzy było niemożliwe.

(2) Przed rozpoczęciem zbiórki puszki, skrzynki lub worki mają być zaopatrzone w nazwę instytucji urządzającej zbiórkę, numer kolejny oraz zamknięte i opieczętowane przez tę instytucję.

(3) Otwieranie puszek, skrzynek lub worków i przeliczanie zebranych ofiar może się odbywać w obecności co najmniej dwóch osób, upoważnionych do tego przez instytucję urządzającą zbiórkę.

§ 5. Na każdym przedmiocie, sprzedawanym podczas zbiórki (§ 1 ust. 1, punkt b), ma być wyraźnie i w sposób trwały podana nazwa instytucji, urządzającej zbiórkę, oraz jego cena; napisy te winny wyróżniać przedmioty, służące do przeprowadzenia zbiórki, od innych przedmiotów, znajdujących się w obrocie, w ten sposób, by podrobienie ich bez specjalnych urządzeń i wiedzy fachowej było niemożliwe.

§ 6. (1) Na okładce kwitariusza, służącego do zapisywania ofiar (§ 1 ust. 2 i § 3 ust. 1), ma być podana nazwa i siedziba instytucji urządzającej zbiórkę, cel zbiórki, numer kolejny kwitariusza, oraz odciśnięta pieczęć tej instytucji; na okładce tej mają ponadto znajdować się podpisy dwóch osób, uprawnionych do występowania w imieniu instytucji, urządzającej zbiórkę.

(2) Na każdym kwicie ma być podany jego numer kolejny, oraz nazwa i siedziba instytucji urządzającej zbiórkę i cel zbiórki.

(3) Każdy kwit winien się składać z dwóch jednakowych części, które osoba, przeprowadzająca zbiórkę, wypełnia jednakową treścią.

§ 7. (1) Książki, służące do zapisywania ofiar (§ 1 ustęp. 3), mają być trwałe zeszyte i oprawione tak, by wyjęcie karty bez widocznego ich uszkodzenia było niemożliwe.

(2) Na pierwszej stronicy książki ma być podana nazwa i siedziba zakonu lub kongregacji, urządzającej zbiórkę, numer kolejny książki, oraz ilość stronic, którą książka zawiera. Dane te mają być stwierdzone pieczęcią, oraz podpisem przełożonego zakonu lub kongregacji, który winien ponadto książkę oparafować.

(3) Książka ma być przedstawiona każdej powiatowej władzy administracji ogólnej przed rozpoczęciem zbiórki na podległym jej terenie (w m. st. Warszawie — Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę) w celu zaopatrzenia jej w urzędową adnotację.

§ 8. (1) Listę, służącą do zapisywania ofiar (§ 3 ust. 2), tworzy jeden arkusz papieru.

(2) Każda lista na pierwszej stronicy u góry ma być oznaczona w sposób, określony w § 6 ust. 1.

§ 9. Zależnie od miejsca przeprowadzania, zbiórki publiczne mogą być prowadzone:

a) pod gołym niebem;
b) w lokalach publicznych;
c) w lokalach prywatnych.

§ 10. (1) Domokrążne (od domu do domu) zbieranie ofiar może być dozwolone jedynie podczas zbiórek publicznych, urządzanych przez zakony lub kongregacje wyznań, uznanych przez Państwo, oraz w wypadkach klęsk żywiołowych.

(2) Władza udzielająca pozwolenia, może dopuścić przeprowadzanie zbiórki w sposób określony w ust. 1, w innych wypadkach, o ile ze względu na teren, na którym zbiórka ma być przeprowadzona, lub specjalny charakter zbiórki uzna to za celowe.

§ 11. O ile nie jest to w pozwoleniu wyraźnie dopuszczone, przeprowadzanie zbiórek publicznych wzbronione jest w urzędach państwowych i samorządowych, w obrębie zakładów szkolnych, oraz na terenach, pozostających pod zarządem władz wojskowych.

§ 12. W urządzaniu lub przeprowadzaniu zbiórek publicznych nie mogą brać udziału dzieci i młodzież do lat 18 oraz młodzież szkolna, z wyjątkiem słuchaczów szkół wyższych.

§ 13. (1) Każda osoba, przeprowadzająca zbiórkę publiczną, obowiązana jest posiadać przy sobie jakikolwiek dowód, pozwalający na stwierdzenie jej tożsamości, oraz legitymację, upoważniającą tę osobę do przeprowadzenia danej zbiórki wydaną przez instytucję, urządzającą zbiórkę.

(2) Legitymacja ma zawierać: numer kolejny, nazwę instytucji, cel zbiórki, nazwę władzy, która udzieliła pozwolenia, jego numer i datę, imię i nazwisko i adres osoby upoważnionej oraz określenie terminu i miejsca, w których dana osoba może zbiórkę przeprowadzać, stwierdzone podpisami dwóch osób, uprawnionych do występowania w imieniu instytucji urządzającej zbiórkę, oraz pieczęcią tej instytucji.

(3) Legitymacja ma być potwierdzona przez powiatową władzę administracji ogólnej, właściwą dla miejsca, w którym dana osoba ma zbiórkę przeprowadzać (w m. st. Warszawie — przez Komisarza Rządu na m. st. Warszawę).

§ 14. (1) Instytucja, ubiegająca się o udzielenie pozwolenia na urządzenie zbiórki publicznej, obowiązana jest przedstawić władzy, właściwej do jego udzielenia, plan organizacyjny zbiórki.

(2) Plan organizacyjny ma zawierać określenie:

a) terminu, terenu oraz sposobu przeprowadzenia zbiórki;
b) ilości osób, które instytucja zamierza zatrudnić przy urządzaniu i przeprowadzaniu zbiórki z wyszczególnieniem, czy mają to być członkowie tej instytucji o celach pokrewnych, czy też osoby imiennie zaproszone;
c) sumy przewidywanych kosztów, które pociągnie za sobą urządzenie i przeprowadzenie zbiórki, z dokładnym wymienieniem rodzaju i wysokości poszczególnych wydatków.

§ 15. Instytucja, urządzająca zbiórkę publiczną, obowiązana jest założyć rejestr dla odnotowywania przebiegu akcji zbiórkowej, oraz jej wyników.

§ 16. (1) W rejestrze (§ 15) ma być zapisywane komu, kiedy i jakie puszki, skrzynki, worki (§ 1 ust. 1 pkt. a), przedmioty (§ 1 ust. 1 pkt. b) książki, kwitariusze lub listy (§ 1 ust. 2 i 3 oraz § 3) zostały wydane, kiedy przeprowadzona przy ich pomocy zbiórka została ukończoną i jaki dała wynik. Dane powyższe muszą być stwierdzone podpisami osób, które zbiórkę przeprowadzały i które odebrały zebrane ofiary.

(2) W wypadku przeprowadzania zbiórki w sposób, określony w § 1 ust. 1 punkt c), w rejestrze mają być zapisywane kolejno wpłacone ofiary, nazwiska ofiarodawców, oraz daty wpłacenia, stwierdzone podpisem osoby, upoważnionej przez organ kierowniczy instytucji urządzającej zbiórkę, która pieniądze otrzymała.

§ 17. (1) Wszelkie wpisy do kwitariuszów (§ 1 ust. 2 i § 3 ust. 1) książek (§ 1 ust. 3) lub na listy ofiar (§ 3 ust. 2) oraz w rejestrach (§ 15) mają być dokonywane czytelnie atramentem lub ołówkiem atramentowym.

(2) W razie odmowy podania nazwiska przez ofiarodawcę okoliczność tę należy zaznaczyć na pokwitowaniu, w książce lub na liście ofiar obok wysokości ofiary.

(3) Usuwanie w jakikolwiek bądź sposób tych wpisów lub czynienie ich nieczytelnymi jest niedozwolone; dozwolone są przekreślenia dające możność odczytania przekreślonej treści.

§ 18. (1) Przewidziane w art. 9 ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. R. P. nr

22, poz. 162) zawiadomienie o wyniku zbiórki i sposobie zużytkowania zebranych ofiar, oraz ogłoszenie tego w prasie ma zawierać:
a) nazwę i siedzibę instytucji, która zbiórkę przeprowadziła;
b) nazwę władzy, która udzieliła pozwolenia, oraz datę i numer tego pozwolenia;
c) sumę (ilość i rodzaj) zebranych ofiar według rejestrów (§ 15);
d) wykaz kosztów przeprowadzenia zbiórki;
e) dokładne przedstawienie podziału czystego dochodu ze zbiórki z wymienieniem celów, na które dochód ten został przeznaczony, oraz sum (ilości i rodzaju ofiar) przekazanych na każdy z tych celów.

(2) Ogłoszenie wyniku zbiórki i sposobu zużytkowania zebranych ofiar ma być dokonane przynajmniej w jednym czasopiśmie, wydawanym w języku polskim w miejscowości, w której instytucja, obowiązana do ogłoszenia, ma swoją siedzibę, jeśli zaś jest to niewykonalne — w miejscowości, będącej siedzibą władzy, która pozwolenia udzieliła albo władzy instancyjnie wyższej.

§ 19 (1) Instytucja, urządzająca zbiórkę, obowiązana jest przechowywać rejestry (§ 15) w ciągu 6 miesięcy od dnia ukończenia zbiórki.

(2) Po ukończeniu zbiórki rejestry te mają być na każde żądanie przedstawione do wglądu władzy, która pozwolenia udzieliła.

§ 20. O każdym naruszeniu albo usiłowaniu naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz U. R. P. nr 22, poz. 162) lub rozporządzenia niniejszego osoby, upoważnione przez organ kierowniczy instytucji, urządzającej zbiórkę, do urządzenia, przeprowadzenia lub likwidacji akcji zbiórkowej, obowiązane są niezwłocznie powiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, na której obszarze czyn taki został ujawniony.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 1934 r.

435.
ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH
z dnia 19. lipca 1946 r.
w sprawie świadczeń sprzężaju na rzecz rolników
(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 221, z dnia 14 sierpnia 1946 r.)

Na podstawie art. 1 i 38 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200) w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Skarbu, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych zarządzam, co następuje:

§ 1. W celu umożliwienia rolnikom, pozbawionym siły sprzężajnej, wykonania zbiorów i zasiewów zarządy miast i gmin wiejskich nakażą dostarczenie przymusowe do dyspozycji powiatowych rad narodowych wszystkich koni zdatnych do pracy, a będących w posiadaniu ludności miejskiej i nierolniczej na okres 5 dni w czasie zbiorów i 5 dni w czasie prac siewnych w terminie i miejscu wskazanym przez powiatowe rady narodowe.

§ 2. 1. Na podstawie pisemnego zapotrzebowania powiatowych rad narodowych, wskazującego ilość niezbędnych koni z uprzężą, miejsce i czas ich dostarczenia oraz imię i nazwisko rolników, którym konie mają być przydzielone, zarządy miast i gmin wiejskich nakażą wykonanie świadczenia każdemu właścicielowi z osobna w ten sposób, by konie wraz z uprzężą były dostarczone przez właścicieli wprost do rolników, wskazanych w zapotrzebowaniu powiatowej rady narodowej.

2. Nakaz świadczenia winien zawierać:
a) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania właściciela koni,
b) ilość koni wraz z uprzężą przeznaczonych do świadczeń,
c) w jakich dniach ma być wykonana praca,
d) imię, nazwisko oraz miejsce zamieszkania rolnika, któremu konie zostaną przydzielone,
e) cenę przeciętnego dziennego wynagrodzenia za pracę koni.

3. Z każdego nakazu świadczenia winien być sporządzony i przechowany odpis.

§ 3. W stosunku do miasta stołecznego Warszawy otrzymane zapotrzebowanie powiatowa rada narodowa kieruje do zarządu m. st. Warszawy.

§ 4. Wykonanie świadczenia przez właściciela koni winno być stwierdzone przez miejscowego sołtysa na podstawie oświadczenia rolnika, korzystającego ze świadczenia.

§ 5. 1. Po dokonaniu pracy rolnik ma obowiązek dostarczyć konie z uprzężą z powrotem właścicielowi.

2. Przez cały czas świadczeń rolnik ma obowiązek żywić konie według norm dla ciężko pracujących oraz jest odpowiedzialny za stan koni i uprzęży. Właścicielowi koni przysługuje prawo do odszkodowania za straty powstałe z winy korzystającego ze świadczenia.

§ 6. 1. Nadto właścicielowi koni przysługuje prawo do wynagrodzenia pieniężnego od korzystającego ze świadczeń rolnika za każdy dzień świadczenia według cen ustalonych przez organa wystawiające nakazy świadczeń nie przekraczających jednak równowartości 15 kg żyta za jeden dzień świadczenia. Wynagrodzenie ma być uiszczone przez rolnika niezwłocznie po wykorzystaniu sprzężaju.

2. Właścicielom koni, którzy osobiście doglądają swych koni podczas dokonywania świadczeń, nie przysługuje prawo domagania się od rolnika dodatkowego wynagrodzenia.

§ 7. Pierwszeństwo do korzystania ze świadczeń sprzężaju posiadają:
a) gospodarstwa, których właściciele lub członkowie ich rodzin brali czynny udział w walce z okupantem o Polskę demokratyczną,
b) gospodarstwa, których właściciele lub członkowie ich rodzin odbywają czynną służbę w Wojsku Polskim.

§ 8. Formacje wojskowe oraz instytucje rządowe, samorządowe i użyteczności publicznej wolne są od obowiązku świadczeń, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

§ 9. Uchylanie się od obowiązku świadczeń nakazanych niniejszym rozporządzeniem będzie karane w myśl art. 92 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200).

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 30 czerwca 1947 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych
Stanisław Mikołajczyk

436.
ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH
z dnia 19 lipca 1946 r.
o obowiązku sąsiedzkiej pomocy wzajemnej w gospodarstwach rolnych
(Przedruk z Dz. Ust. R. P. Nr. 35, poz. 222 z dnia 14 sierpnia 1946 r.)

Na podstawie art. 1 i 38 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200) w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Skarbu, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych zarządzam, co następuje:

§ 1. Dla zabezpieczenia wykonania zbiorów i zasiewów w gospodarstwach rolnych, wymienionych w § 4, ustanawia się obowiązek sąsiedzkiej pomocy wzajemnej.

§ 2. Obowiązkowi udzielania sąsiedzkiej pomocy podlegają wszystkie gospodarstwa rolne, rozporządzające sprzężajem, narzędziami rolniczymi lub siłą roboczą — zasadniczo po przeprowadzeniu niezbędnych robót przy zbiorach i zasiewach we własnym gospo-

darstwie. prócz przypadków przewidzianych w § 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Gminne rady narodowe są uprawnione wyjątkowo, w przypadkach stwierdzenia konieczności, zarządzić na terenie swoich gmin, oddzielnych gromad lub pojedyńczych gospodarstw obowiązek sąsiedzkiej pomocy nawet przed ostatecznym wykonaniem prac przy zbiorach i zasiewach w gospodarstwach świadczących pomoc. W takim przypadku czas pracy związany z pomocą sąsiedzką nie powinien przekraczać trzeciej części czasu pracy we własnym gospodarstwie (1 dzień na 3).

§ 4. Do korzystania z sąsiedzkiej pomocy mają prawo:

a) wszystkie gospodarstwa rolne powstałe w wyniku wykonywania reformy rolnej,
b) gospodarstwa, które wskutek zniszczeń dokonanych przez okupanta lub działań wojennych nie są w stanie własnymi siłami dokonać zbiorów i zasiewów,
c) gospodarstwa repatriowanych obywateli polskich,
d) gospodarstwa, w których brak sił męskich został spowodowany skutkiem działań wojennych.

§ 5. Pierwszeństwo do korzystania z sąsiedzkiej pomocy wzajemnej posiadają:

a) gospodarstwa, których właściciele lub członkowie ich rodzin brali czynny udział w walce z okupantem o Polskę demokratyczną,
b) gospodarstwa, których właściciele lub członkowie ich rodzin odbywają czynną służbę w Wojsku Polskim.

§ 6. Konieczność udzielenia pomocy sąsiedzkiej stwierdza i o jej rozmiarach decyduje wójt bądź starosta powiatowy w porozumieniu z przewodniczącym gminnej lub powiatowej rady narodowej:

a) z inicjatywy własnej,
b) na wniosek ubiegających się o tę pomoc. zaopiniowany przez miejscowe koło Związku Samopomocy Chłopskiej (nawet w przypadku, gdy właściciel gospodarstwa nie należy do Związku Samopomocy Chłopskiej)
c) na wniosek agronoma gminnego.

Związek Samopomocy Chłopskiej ma prawo wystąpienia z wnioskami o udzielenie pomocy sąsiedzkiej całym grupom gospodarstw (np. gospodarstwom powstałym na terenie rozparcelowanego majątku).

§ 7. Wyznaczenie gospodarstw rolnych, mających udzielić pomocy, w szczególności ustalenie, jakim gospodarstwom, jaki rodzaj i jaka pomoc mają być udzielone przez świadczącego, dokonuje przewodniczący gminnej rady narodowej po zasięgnięciu opinii agronoma gminnego i miejscowego koła Związku Samopomocy Chłopskiej.

§ 8. Zarządzenie pomocy sąsiedzkiej przez przewodniczącego gminnej rady narodowej winno mieć miejsce jedynie w przypadkach istotnie koniecznych, wynikających z potrzeby wykonania zbiorów i zasiewów.

§ 9. W przypadku, gdy gmina uległa zniszczeniu w takich rozmiarach, że pomoc sąsiedzka w ramach gminy okaże się nie wystarczająca, — gminna rada narodowa może zwrócić się do powiatowej rady narodowej z prośbą o pomoc. Przewodniczący powiatowej rady narodowej w porozumieniu ze starostą, z zarządem powiatowym Związku Samopomocy Chłopskiej i przedstawicielami gminnych rad narodowych zdecyduje o udzieleniu pomocy sąsiedzkiej i ustali sposób, rozmiar i porządek niesienia pomocy, którą gminy sąsiednie winny udzielić gminie zniszczonej.

§ 10. Za udzielenie pomocy sąsiedzkiej obowiązane są gospodarstwa o powierzchni do 2 ha do zwrotu wyżywienia (w naturze) dla pracujących i paszy dla inwentarza żywego według norm, nie wykraczających poza faktyczne zużycie i ustalonych przez gminną radę narodową. Gospodarstwa o powierzchni wyżej 2 ha mogą być ponadto zobowiązane przez gminną radę narodową do uiszczenia opłat w wysokości nie przekraczającej równowartości $1/2$ q żyta za całkowitą uprawę 1 ha ziemi.

§ 11. Uchylanie się od obowiązku świadczeń nakazanych niniejszym rozporządzeniem będzie karane w myśl art. 92 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200).

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 30 czerwca 1947 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

437.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRÓW: PRZEMYSŁU, APROWIZACJI I HANDLU ORAZ ŻEGLUGI I HANDLU ZAGRANICZNEGO

z dnia 11 lipca 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia przedsiębiorstw, prowadzonych w większym rozmiarze.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 223, z dnia 19 sierpnia 1946 r.

Na podstawie art. 4 § 2 kodeksu handlowego zarządza się, co następuje:

§ 1. Za przedsiębiorstwa zarobkowe, prowadzone w większym rozmiarze, uważa się:

a) wszystkie przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe oraz pozostające pod zarządem państwowym i samorządowym z mocy przepisów szczególnych w czasie trwania tego zarządu;

b) przedsiębiorstwa przewozowo-ekspedycyjne, przeładunkowe, usług portowych, domy składowe, biura pośrednictwa handlowego, przedsiębiorstwa komisowe, wywiadownie, przedsiębiorstwa wydawnicze i apteki;

c) przedsiębiorstwa, których obrót przewyższa kwotę 5 milionów zł w stosunku rocznym.

Bez względu na wysokość obrotu przedsiębiorstwa uważa się za przedsiębiorstwo zarobkowe, prowadzone w większym rozmiarze, jeżeli za takie uzna je sąd rejestrowy, właściwy według siedziby przedsiębiorstwa po zasięgnięciu opinii izby skarbowej i izby przemysłowo-handlowej.

§ 2. Za obrót w rozumieniu § 1 pkt c) uważa się obrót ustalony ostatecznym orzeczeniem władzy skarbowej do wymiaru podatku obrotowego za ostatni rok, obrót towarowy, osiągnięty ze sprzedaży artykułów objętych scalonym podatkiem obrotowym oraz obrót wolny od podatku obrotowego.

§ 3. Ulegają zaliczeniu do przedsiębiorstw zarobkowych w większym rozmiarze także przedsiębiorstwa przemysłowe, nie wymienione w § 1, jeżeli prowadzący je kupcy posiadają zakłady sprzedaży artykułów własnej produkcji, zaliczone lub podlegające zaliczeniu do przedsiębiorstw zarobkowych w większym rozmiarze.

§ 4. Do przedsiębiorstw zarobkowych w większym rozmiarze będą zaliczone także przedsiębiorstwa przemysłowe uboczne, związane z gospodarstwem rolnym, jeżeli przerabiają ponad 50% produktów, nie pochodzących z gospodarstw z nimi związanych. Ilość przerobionych produktów, nie pochodzących z gospodarstwa związanego z przedsiębiorstwem przemysłowym, określa izba rolnicza na podstawie danych za rok poprzedzający zgłoszenie do rejestru.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-ym miesiąca następującego po dniu ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 października 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 590) wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia przedsiębiorstw, prowadzonych w większym rozmiarze.

w/z Minister Przemysłu: Eugeniusz Szyr
Minister Aprowizacji i Handlu: Jerzy Sztachelski
Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski
w/z Minister Sprawiedliwości: Leon Chajn
w/z Minister Skarbu: Tadeusz Dietrich
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

438.
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY i SZTUKI
z dnia 19 lipca 1946 r.

w sprawie wykonania dekretu z dnia 9 kwietnia 1946 r. o zawieszeniu mocy niektórych umów wydawniczych w dziedzinie literackiej.

(Przedruk z Dz.U.R.P. Nr 36, poz 225, z dn. 19 sierpnia 1946 r.)

Na podstawie art. 2 i 6 dekretu z dnia 9 kwietnia 1946 r. o zawieszeniu mocy niektórych umów wydawniczych w dziedzinie literackiej (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 133) zarządzam, co następuje:

§ 1. Artykuły powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 9 kwietnia 1946 r. o zawieszeniu mocy niektórych umów wydawniczych w dziedzinie literackiej (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 133), paragrafy zaś dotyczą niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Każda osoba posiadająca kwalifikacje wydawnicze i każda instytucja wydawnicza, które pragną uzyskać zezwolenie na wydanie drukiem dzieła literackiego jednego z autorów wymienionych w art. 1, powinny złożyć w tym celu podanie na piśmie, skiérowane do Ministerstwa Kultury i Sztuki.

§ 3. Podanie powinno zawierać:
a) nazwisko i imię autora oraz tytuł dzieła, które zamierza się wydrukować;
b) dokładne wskazanie tekstu (miejsce i data pierwodruku lub kolejnego wydania), na którego podstawie nastąpi zamierzony przedruk;
c) określenie formy edytorskiej zamierzonego wydania (układ, sam tylko tekst, tekst ze wstępem, z objaśnieniami, w specjalnym opracowaniu itd.) i jego przeznaczenia;
d) określenie szaty zewnętrznej zamierzonego wydania (ilość tomów i stronic, papier, czcionka, układ graficzny, ilustracje, winiety, okładka, oprawa itd.);
e) wysokość nakładu;
f) przypuszczalny koszt własny (koszty techniczne oraz honorarium autora i koszty opracowania), cenę hurtową i cenę katalogową 1 egzemplarza, obliczone przy honorarium autorskim wynoszącym 15% od ceny katalogowej, a w razie wysokiego nakładu również przy honorarium wynoszącym 5 i 10% od ceny katalogowej;
g) termin realizacji zamierzonego wydania od chwili uzyskania zezwolenia;
h) inne szczegóły ważne ze względu na poziom czy przeznaczenie zamierzonego wydania.

§ 4. Ministerstwo Kultury i Sztuki po sprawdzeniu, czy podanie odpowiada warunkom wyszczególnionym w § 3, przekaże je do rozpatrzenia komisji specjalnej, przewidzianej w art. 3.

Regulamin komisji ustali Minister Kultury i Sztuki w drodze zarządzenia.

§ 5. Komisja wyrazi swą opinię co do osoby wydawcy, warunków kalkulacji handlowej i wymaganego poziomu wydawnictwa oraz wysokości opłat, które wydawca ma uiścić jako honorarium autorskie.

Opłaty będą obliczane procentowo od całego nakładu; przy ustalaniu ich wysokości należy mieć na uwadze: kategorię osób, na których rzecz przypadną, formę, przeznaczenie i szatę zewnętrzną zamierzonego wydania oraz wysokość nakładu.

§ 6. W celu ustalenia osób, na których rzecz przypadną opłaty wymienione w § 5, powinni zgłosić się i zarejestrować w Ministerstwie Kultury i Sztuki w ciągu 30 dni od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia wszyscy uprawnieni do dziedziczenia krewni twórcy w linii prostej, bracia i siostry oraz ich zstępni, małżonek lub następcy prawni twórcy na mocy testamentu w zakresie praw przewidzianych w art. 1.

§ 7. Po zapoznaniu się z opinią komisji specjalnej Minister Kultury i Sztuki udzieli lub odmówi zezwolenia na wydanie drukiem dzieła literackiego, przewidzianego w § 2, przy czym udzielenie zezwolenia zobowiązuje wydawcę, który je otrzymał, do całkowitego wypełnienia wszystkich jego warunków.

W poszczególnych przypadkach Minister Kultury i Sztuki może uzależnić udzielenie zezwolenia od zobowiązania się wydawcy do wydania w określonym terminie innego dzieła literackiego jednego z autorów wymienionych w art. 1.

§ 8. Ministerstwo Kultury i Sztuki może, na wniosek komisji specjalnej, zażądać od wydawcy złożenia wadium pieniężnego, którego wysokość ustali w każdym przypadku komisja specjalna. Wadium to zwraca się wydawcy po dopełnieniu przez niego wszystkich warunków, związanych z uzyskaniem zezwolenia.

§ 9. Udzielenie zezwolenia stwarza dla wydawcy, który je otrzymał, prawo pierwszeństwa przy ubieganiu się o zezwolenie na druk następnych wydań tego samego dzieła literackiego, o ile warunki kalkulacji handlowej przez niego podane niezbyt różnią się od warunków innych ubiegających się o zezwolenie.

§ 10. Po otrzymaniu zezwolenia wydawca winien wpłacić ¼ przewidywanego honorarium autorskiego na ręce osób uprawnionych do jego odebrania, a wskazanych mu przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, któremu powinien niezwłocznie dostarczyć kopię odpowiedniego pokwitowania. Pozostałą część honorarium wydawca powinien uiścić na rzecz tych samych osób po wydaniu drukiem zamierzonego dzieła literackiego, przekazując Ministerstwu Kultury i Sztuki kopię pokwitowań.

§ 11. W ciągu 14 dni od ukończenia druku dzieła objętego zezwoleniem wydawca powinień przesłać do Ministerstwa Kultury i Sztuki dokładne sprawozdanie dotyczące realizacji wydawnictwa.

§ 12. Wydawca, który w sposób nieusprawiedliwiony nie dopełni warunków, do których zobowiązał się przy uzyskaniu zezwolenia, utraci na przyszłość prawo do starania się o zezwolenie na wydanie drukiem innych dzieł literackich autorów wymienionych w art. 1.

W poszczególnych przypadkach Minister Kultury i Sztuki może, na wniosek komisji specjalnej, orzec przepadek złożonego wadium (§ 10), które przekazuje się na cele związane z popieraniem literatury polskiej, może również odebrać wydawcy udzielone mu zezwolenie i przekazać je do wykonania innemu wydawcy.

O stopniu winy wydawcy opiniuje we wszystkich przypadkach komisja specjalna.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski

439.
ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI
z dnia 5 marca 1946 r.

w sprawie wydania Instrukcji o zadrzewianiu dróg publicznych

(Przedr. z Monitora Polskiego Nr 46, poz. 88 z 27 maja 1946 r.)

§ 1.

W celu wykonania rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 30 grudnia 1922 r. w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. z 1923 r., Nr 8, poz. 51), zatwierdzam Instrukcję o zadrzewianiu dróg publicznych, stanowiącą załącznik niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą przepisy dotyczące obsadzania dróg drzewami, wydane przez Ministra Robót Publicznych w roku 1923 (Mon. Pol. z 1923 r. Nr 25, poz. 27) oraz wszystkie późniejsze okólniki wydane na ich podstawie.

Minister Komunikacji: Inż. J. Rabanowski

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 5 marca 1946 r.

Instrukcja o zadrzewianiu dróg publicznych.

ROZDZIAŁ 1.

Przepisy ogólne.

§ 1.

Celem sadzenia drzew przydrożnych jest kultywowanie piękna w budownictwie drogowym. Posadzone drze-

wa powinny harmonizować z szatą roślinną danego krajobrazu i stanowić jego ozdobę.

§ 2.

W zadrzewieniu dróg unikać należy szablonów. Rozwiązywanie zagadnień zadrzewienia poszczególnych dróg lub poszczególnych jej odcinków powinno być powierzane specjalistom.

§ 3.

Zarządy dróg publicznych, obowiązane do obsadzania dróg drzewami, powinny ułożyć program stopniowego zadrzewienia wszystkich dróg, a w szczególności: powiatowe zarządy drogowe — dla dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych, zarządy gmin miejskich i wiejskich — dla dróg gminnych.

§ 4.

Programy zadrzewienia dróg powinny wykazywać:
1) istniejący stan zadrzewienia dróg;
2) projekt zadrzewienia dróg;
3) projekt utrzymania posadzonych drzew.

§ 5.

Projekty zadrzewienia dróg powinny być zatwierdzane:
1) przez wydziały komunikacyjne urzędów wojewódzkich dla dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych,
2) przez powiatowe zarządy drogowe dla dróg gminnych;
3) projekty, o których mowa w pkt. 1) i 2), jeżeli obejmują odcinki dróg publicznych w granicach osiedli, należy uprzednio uzgodnić z właściwymi organami władz odbudowy.

§ 6.

Powiatowe zarządy drogowe oraz zarządy gmin miejskich i wiejskich powinny porozumiewać się corocznie z przełożonymi szkół w celu urządzenia w okresach sadzenia drzew uroczystości, sadzenia drzew („świąt sadzenia drzew").

§ 7.

Koszty sadzenia i utrzymania drzew przydrożnych pokrywa:
1) na drogach państwowych i wojewódzkich Skarb Państwa;
2) na drogach powiatowych samorząd powiatowy;
3) na drogach gminnych samorząd miejski i wiejski.

§ 8.

Umyślne lub z niedbalstwa uszkodzenie drzew przydrożnych, sadzonek, palików, strącanie lub zrywanie owoców będzie karane na podstawie obowiązujących przepisów.

§ 9.

W razie niewykonania przez właścicieli gruntów przydrożnych obowiązków wynikających z art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 7 października 1921 o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 656), mogą właściwe organa administracji drogowej zarządzić wykonanie tych robót na koszt odnośnych właścicieli.

ROZDZIAŁ 2.

Sytuowanie drzew.

§ 10.

1. Drzewa należy sadzić na drogach publicznych:
1) państwowych w odległości nie mniej niż 5,5 m. od osi drogi;
2) wojewódzkich i powiatowych w odległości nie mniej niż 4,5 m. od osi drogi;
3) gminnych w odległości nie mniej niż 4,0 m. od osi drogi.

2. Przy ustaleniu miejsca sadzenia drzew należy uwzględnić możliwość urządzenia i poszerzenia drogi i ulic w sposób przewidziany w planach zabudowy, bez konieczności późniejszego usuwania drzew. W każdym razie należy przewidzieć możność poszerzenia korony dróg:
1) państwowych do 12 m.;
2) wojewódzkich i powiatowych do 9 m.,
3) gminnych do 7,5 m.

§ 11.

Odległość drzew od krawędzi korony drogi lub przeciwskarpy rowu powinna wynosić najmniej 0,5 m.; odległość między drzewami w rzędach zależy od gatunku drzewa, nie powinna jednak wynosić mniej niż 15 m.

§ 12.

Jako typowe dla dróg publicznych rozróżnia się zadrzewienia rzędowe, grupowe oraz kombinacje zadrzewienia rzędowego i grupowego.

§ 13.

Grupy drzew i krzewów, składające się z pewnej ilości drzew i krzewów tego samego lub różnych gatunków, powinno się sadzić z obu stron drogi naprzemian w odległościach, zależnych od konfiguracji terenu, lecz nie mniejszych niż 50 m.

§ 14.

Odcinków dróg, które poza pasami drogowymi są obustronnie zalesione, nie należy zadrzewiać; jeżeli natomiast las biegnie tylko z jednej strony odcinka drogi, należy drugą stronę zadrzewić.

§ 15.

Drogi bez rowów w zasadzie powinno się obsadzać na granicy pasa drogowego takimi gatunkami drzew, które nie dają dużego zasięgu korzeni i nie wyjaławiają sąsiednich gruntów.

§ 16.

Dla osiągnięcia widzialności w łukach nie należy zadrzewiać pasa drogowego od wewnętrznej strony łuku; skrzyżowania drogi z innymi drogami należy zadrzewiać w odpowiedniej odległości od miejsca skrzyżowania.

§ 17.

Odcinki dróg, biegnące przez lub obok zabudowanych terenów poza granicami miast, należy w taki sposób zadrzewiać i takimi gatunkami drzew, aby nie zacieniać i nie wyjaławiać sąsiednich ogródków warzywnych i kwiatowych.

ROZDZIAŁ 3.

Dobór drzew do zadrzewienia.

§ 18.

1. Najlepszą wskazówką, jakie drzewa będą odpowiednie dla pewnej drogi, są drzewa, które rosną bujnie i zdrowo w okolicy. Zestawienie gatunków drzew zaleconych do zadrzewiania dróg publicznych w załączeniu. Zestawienie to dzieli się na dwie części:
1) pierwsza z nich (I) obejmuje wyłącznie gatunki drzew należących do flory rodzimej, t. j. takie, jakie powinny być używane w pierwszym rzędzie i to w tych okolicach Polski, które odznaczają się jakimiś wybitniejszymi właściwościami turystycznymi, przede wszystkim przyrodniczymi. Tam też należałoby sadzić wyłącznie tylko te gatunki drzew, jakie w danej okolicy stanowią elementy składowe lasów pierwotnych. Najbardziej wskazane jest wybieranie gatunków florystycznych rzadszych, a zarazem pięknych i długotrwałych. Będą one nie tylko harmonizowały z szatą roślinną krajobrazu i stanowiły jego ozdobę, ale przede wszystkim znajdą się w najbardziej odpowiednich dla siebie warunkach siedliskowych, w których będą rosły bujnie i zdrowo.
2) Druga (II) część obejmuje gatunki obcego pochodzenia lub też odmiany hodowlane gatunków krajowych, które można sadzić w pobliżu osiedli w okolicach uprzemysłowionych lub też mających wysoką kulturę rolną, a pozbawionych drzewostanów leśnych.

2. Wymieniony w zestawieniu wykaz drzew nie jest bezwzględnie obowiązujący. W pojedyńczych przypadkach gatunki i odmiany drzew mogą zarządy dróg publicznych ustalać w porozumieniu z instytucjami fachowo-ogrodniczymi.

§ 19.

Zależnie od rodzaju gleby sadzić należy naprzemian drzewa dekoracyjne (liściaste i iglaste) i drzewa owocowe, przy czym drzewa owocowe można sadzić jedynie przy stosowaniu zadrzewienia grupowego (np. jedno drzewo owocowe na kilkanaście sztuk drzew dekoracyjnych) i przy drogach o ruchu lokalnym (drogi gminne i niektóre drogi powiatowe).

§ 20.

1. W glebie żyznej należy sadzić: klony, z wyjątkiem jesieniolistnych i srebrnolistnych, lipy, dęby, jesiony, buki, graby, platany, modrzewie oraz jabłonie i czereśnie ozdobne. wreszcie grusze i wiśnie dzikie.

2. W glebie piaszczystej i suchej: klony pospolite, srebrnolistne i jesienolistne, lipy, dęby czerwone, topole, jarzęby, grochodrzewy, morwy, brzozy brodawkowate, świerki, sosny oraz wiśnie i czereśnie ozdobne, jako też dzikie.

3. W glebie wilgotnej i zimnej: jesiony, dęby błotne, olchy, brzozy, topole i wierzby.

4. W glebie kamienistej: dęby, modrzewie, buki, grochodrzewy i perełkowce japońskie.

5. Przy drogach wąskich o słabym ruchu należy sadzić drzewa III-ciej lub IV-tej wielkości: klony kuliste, jesiony i grochodrzewy oraz głogi i morwy a z drzew owocowych — czereśnie.

6. Przy drogach szerokich, wystawionych na silne wiatry: klony, jawory, dęby, jesiony i lipy.

Uwaga: Drzewa I-szej wielkości są to drzewa największe co do wysokości i objętości korony w dojrzałym rozwoju drzewa; drzewa II-giej wielkości — nieco mniejsze; drzewa III-ciej wielkości — średnie; drzewa IV-tej wielkości — najmniejsze. Wymagane średnice pnia podane są w dołączonym zestawieniu przy każdym gatunku, na wysokości 1 m, od szyjki korzeniowej.

ROZDZIAŁ 4.

Sadzenie.

§ 21.

1. Do sadzenia drzew należy używać wyszkolonego personelu dróżniczego, bądź specjalnie przyjętych robotników pod kierunkiem powiatowego ogrodnika zadrzewienia.

2. Sprowadzone drzewka, jeżeli nie mogą być zaraz posadzone, należy zadołować. W czasie sadzenia korzenie rozwożonych drzewek należy nakryć matą ze słomy lub mokrym workiem.

3. Do sadzenia drzew wykonuje się doły takiej wielkości, ażeby korzenie mogły się swobodnie zmieścić. Dołów nie należy zaprawiać ani nawozami naturalnymi, ani sztucznymi. Dopuszczalne są jedynie dobrze przegniłe komposty, w żadnym jednak razie skrobanki lub błoto zgarnięte z dróg.

4. Do wykopanych dołów wbija się pale, które powinny posiadać w górnym końcu przynajmniej 0,10 mtr. średnicy i 3,30 mtr. długości, przy czym pal w dolnym końcu należy opalić do wysokości styku z ziemią. Pal wbija się w środek dołu przed sadzeniem (na linii sadzenia), a wierzchołek jego ucina się poniżej korony drzewka.

5. Najważniejszą czynnością przy sadzeniu jest głębokość sadzenia, oraz dobre i dokładne ubicie ziemi. Lepiej jest raczej posadzić za płytko, aniżeli za głęboko, najlepiej jednak tak, jak rosło drzewko w szkółce, co jest widoczne na szyjce korzeniowej. Prawidłowe rozłożenie korzeni i równomierne, a przede wszystkim dokładne zasypanie oraz ścisłe ubicie ziemi decyduje w poważnym stopniu o przyjęciu się drzewek.

6. Co do pory sadzenia drzew, to większość drzew liściastych sadzi się w jesieni i na wiosnę. Jednakże wyłącznie na wiosnę, w drugiej połowie kwietnia lub w początkach maja, należy sadzić brzozy, buki, dęby, olsze, platany, topole i klony jesienolistne oraz wszystkie drzewa iglaste.

7. Drzewka używane do obsadzania dróg powinny mieć koronę uformowaną, w miarę możności pnie proste i gładkie, o wysokości przynajmniej 2 mtr. od szyjki korzeniowej do podstawy korony. Wymagane średnice pnia podane są przy każdym gatunku drzew (załącznik do § 18). Korzenie powinny być dobrze rozwinięte, a przede wszystkim starannie wykopane ze szkółki.

8. Drzewa iglaste i niektóre liściaste powinny być parokrotnie szkółkowane. Iglaste ponadto należy sadzić z bryłą korzeniową, przy czym wysokość ich powinna wynosić 1,00 do 1,50 mtr.

9. Po zasadzeniu należy przywiązać drzewo do palika u samej góry słomą, a w początku czerwca, gdy osiądzie, wikliną raz w środku i raz u góry w ósemkę, okręcając nią drzewo i palik. Po 2 — 3 latach, gdy się drzewa dobrze już zakorzenią, należy palik usunąć.

10. Drzewka, które nie przyjęły się lub zostały zniszczone, należy zastąpić drzewkami tego samego gatunku i o ile możności podobnymi co do kształtu i wieku. W tym celu wskazane jest, by zarządy drogowe posiadały małe szkółki, t. zw. magazynowe, w których odpowiednie zapasy drzew sadzonych na drogach byłyby przechowane dla tych celów.

11. Kopczyki w jesieni usypane na wiosnę należy rozrzucić i porobić około drzew miski (zagłębienia, chwytające wodę deszczową).

ROZDZIAŁ 5.

Utrzymanie drzew.

§ 22.

1. Zarządy drogowe powinny roztaczać nad drzewami przydrożnymi ciągłą i staranną opiekę. W tym celu technicy i dozorcy drogowi oraz dróżnicy winni być praktycznie obznajmieni z pielęgnowaniem drzew. Pożądane jest, aby wydziały komunikacyjne urzędów wojewódzkich urządzały krótkie, periodyczne kursy ogrodnicze pod kierunkiem specjalistów.

2. Drzewa powinny być zabezpieczone od uszkodzenia kołami wozów, za pomocą odbojów, t. j. krótkich a mocnych pali (wysokości 0,8 m. nad ziemią) bądź słupków kamiennych, bądź też dużych kamieni, wkopanych w ziemię ukośnie od strony drogi.

3. Od ogryzania zabezpiecza się drzewa, dopóki kora na nich nie stanie się chropowata, obstawiając pnie tarniną lub jałowcem; gałęzie te przywiązuje się naokoło pnia witkami wierzbowymi.

4. Tylko zarząd drogowy ma prawo wycinać gałęzie; jeżeli obcięcie gałęzi potrzebne jest ze względu na przewody elektryczne, wykonać je może za zgodą właściwego zarządu drogowego zarząd instytucji, do której należą przewody, winien on przy tym stosować się do wskazówek zarządu drogowego. Obcinanie gałęzi drzew, stanowiących własność właścicieli przydrożnych gruntów, uskuteczniają ci właściciele podług wskazówek zarządu drogowego.

5. Konary, zbyt daleko sięgające lub zanadto zacieniające drogę, można skracać. Również można koronę podnieść wyżej, odejmując dolne gałęzie. W sprawach tych powinni decydować specjaliści.

6. Starzejące się drzewa można odmłodzić na wiosnę, skracając wszystkie gałęzie korony o trzecią część. Dobrze jest jednocześnie zasilić te odmłodzone drzewa polewką z siarczanu amonu, soli potasowej i superfosfatu, rozpuszczonych w wodzie. Płyn ten pożywny nalewa się w otwory, zrobione w ziemi drągiem żelaznym pod zakończeniami gałęzi. Odmładzanie i zasilanie drzew wykonywa się w początkach marca, po rozmarznięciu ziemi.

7. Jeżeli pojedyncze drzewa, wchodzące w skład starych alei przydrożnych, częściowo zamierają lub grożą wywaleniem, to wówczas należy je usunąć. Gdy bardzo znaczny procent (80%) drzew w alei wykazuje objawy starzenia się, wówczas należy zastosować całkowite ich usunięcie i zasadzenie nowej alei. Jedynie, gdy chodzi o zachowanie drzew zabytkowych, należy wykonać wszelkie prace konserwatorskie, aby drzewa takie zachować jak najdłużej. Usuwanie starych drzew, tym bardziej całych alei, należy dokonywać w porozumieniu z Państwową Radą Ochrony Przyrody. W każdym razie na miejsce drzew usuniętych z jakichkolwiekbądź powodów należy posadzić nowe i to w najbliższym sezonie jesiennym lub wiosennym.

8. Rany, mające średnicy 0,8 lub więcej cm, zasmarowywa się możliwie szybko po ich zadaniu sadzami z pokostem, rozrobionym na gęstą masę. Zamiast sadzy może posłużyć miałko utłuczony węgiel drzewny; może być również użyta glina z krowieńcem.

9. Miski naokoło drzew, w promieniu 0,5—0,6 m., okopuje się wcześnie na wiosnę i w lecie i utrzymuje w spulchnieniu, wolne od chwastów, przez kilkakrotne zmotykowanie. Jeżeli się skrobanki wyrzuca poza rów, a tam rosną drzewa, dobrze jest na wiosnę cały brzeg za rowem przekopać na 0,75 m. szeroko.

10. Doprowadzenie wody, spływającej rynienkami (płytkimi ściekami) do miski zrobionej z ziemi wokół drzewa, jest bardzo pożyteczne i wskazane.

11. Niszczenie szkodliwych owadów sposobami wskazanymi dla drzew owocowych jest pożądane również i dla innych drzew przydrożnych.

12. Gdyby stare drzewa przydrożne trzeba było usunąć, należy na 3—5 lat przed tym posadzić pomiędzy nimi, na połowie odstępów drzewa zastępcze, ale możliwie innych gatunków, np. po topolach lub wierzbach akacje lub brzozy, po lipach — klony itp.

13. Usuwanie całych grup (alei) drzew przydrożnych może nastąpić za zezwoleniem Ministerstwa Komunikacji co do dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych, a wojewody co do dróg gminnych. Usuwanie pojedyńczych drzew uschłych, uszkodzonych lub grożących bezpieczeństwu komunikacji należy do obowiązków powiatowych zarządów drogowych, zarządów miejskich lub gminnych, zależnie od kategorii dróg.

ROZDZIAŁ 6.

Żywopłoty przydrożne.

§ 23.

1. Żywopłoty urządza się przy drogach dla obrony pól od przechodniów lub też dla ochrony drogi od śniegów i zasypywania piaskiem, gdzie to jest potrzebne.

2. Najbardziej odpowiednie do tego celu — będą krzewy pochodzenia krajowego, mianowicie:

1) dereń — Cornus Mas. (na gleby wapienne), głogi — gatunki krajowe w całej Polsce oraz irga ostrolistna — Cotoneaster acutifolia, porzeczka alpejska — Ribes alpinum, róża szkocka — Rosa rubiginosa (na gleby wapienne) oraz grabina — Carpinus betulus.

2) *gatunki obcego pochodzenia:* akacja syberyjska — Caragana arborescens, antypka — Prunus mahaleb, ałycza — Prunus divaricata, irga — Cotoneaster vaveolata, ligustr — Ligustrum vulgare, tavua ostrolistna — Spirea arguta, tawua belgijska — Spirea Van Houttei, wiciokrzew tatarski Lonicera tatarica.

3) *krzewy wiecznie zielone:* żywotnik zachodni — Thuya occidentalis, świerk pospolity — Picea ekscelsa.

3. Żywopłoty można urządzać tylko za rowem, od strony pola, najlepiej w odległości 0,5—1 m.

4. Pod żywopłot należy przeregulować pasek ziemi na 0,5 m. szeroki, również na 0,5 m. głęboko, a rośliny 2-letnie sadzić na środkowej linii tego paska, jednym rzędem wczesną wiosną. Sadzi się ligustr co 0,2, rokitnik co 0.3, żywotnik co 0.8—1 m. itp.

5. Krzewy, począwszy od trzeciej wiosny po posadzeniu, przycina się z boku tak, żeby żywopłot miał szerokości od 0,5 do 1 m.; wysokość odpowiednia będzie dla ligustru 1 — 1,5 „ dla głogu i rokitnika od 1,8 — 2 m. dla żywotników od 2 — 3 m. itd.

6. Jeżeli grunt przy drodze jest rozmaity, należy krzewy do niego przystosować.

7. Zaleca się zasilanie drzew, wymienionych w § 22 ust. 6, za pomocą nawozów mineralnych, rozsypywanych z obu stron żywopłotu, na wiosnę i przykopanych w ziemię. Nawet niewielkie dawki są skuteczne. Należy stosować zasilanie, gdy przyrost świeży roczny osłabnie (np. zejdzie poniżej 0,15 m.).

8. Niszczenie szkodliwych owadów potrzebne jest i na żywopłotach głogowych.

ROZDZIAŁ 7.

Źródła nabycia drzewek.

§ 24.

1. Materiały roślinne dla zadrzewień drogowych należy nabywać w szkółkach.

2. Sadzonki należy zamawiać na kilka lat przed sadzeniem.

3. Gdy zachodzą trudności nabycia potrzebnego materiału, powiatowe zarządy drogowe, za zgodą Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, mogą zakładać własne szkółki. Szkółki powiatowych zarządów drogowych winny pozostawać pod fachową kontrolą terenowych organów wykonawczych Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Minister Komunikacji: Inż. J. Rabanowski

ZAŁĄCZNIK
do § 19 Zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 5 marca 1946 r. o zadrzewieniu dróg publicznych.

DOBÓR DRZEW DLA ZADRZEWIEŃ.

I. Drzewa krajowe najbardziej nadające się do zadrzewień drogowych.

1. Brzoza brodawkowata — Betula verrucosa. Na gleby piaszczyste, w całej Polsce na niżu. Sadzić wyłącznie wiosną, w połowie kwietnia, drzewka nie starsze niż 5-letnie parokrotnie szkółkowane, o pniach 3—3,5 cm średnicy.

2. Brzoza omszona — Betula pubescens. Na gleby wilgotne w całej Polsce. Sadzić tak samo jak poprzednie.

3. Buk zwyczajny — Fagus sylvatica. Na dobre, głębokie gleby Podola, Pokucia, Podkarpacia, Opola, Roztocza Lwowsko-Tomaszowskiego, Wyżyny Małopolskiej i Pomorza. Rośnie też dobrze i w innych dzielnicach. Sadzić wyłącznie wiosną, drzewka parokrotnie szkółkowane 6—8-letnie o średnicy pnia 3—4 cm.

4. Dąb bezszypułkowy — Quercus sessilis. Na suche i ciepłe gleby na całym niżu i Podolu z wyjątkiem kresów wschodnio-północnych. Sadzić lepiej wiosną, tylko drzewka szkółkowane, o pniach 4—5 cm średnicy.

5. Dąb szypułkowy — Quercus robur. Na dobre, gliniaste i wilgotne gleby na niżu w całej Polsce, a w górach do wysokości 500 m. Sadzić tak jak poprzedni i takie same drzewka.

6. Grab zwyczajny — Carpinus betulus. Na dobre i wilgotnawe gleby w całej Polsce, a w górach do wysokości 500 m. Sadzić można jesienią i wiosną. Pnie o średnicy 3—4 cm.

7. Jarząb - brekinia — Sorbus terminalis. Drzewo 3-ciej wielkości. Na dobre przeważnie wapienne gleby, przede wszystkim na Podolu, Pomorzu i Wyżynie Małopolskiej. Doskonale też rośnie w glebie buraczano-pszenicznej w Wielkopolsce. Sadzić można jesienią i wiosną, drzewka przesadzane, o pniach 4—5 cm średnicy.

8. Jarząb zwykły — Sorbus Aucuparia. Drzewo 4-tej wielkości. Na lekkie, wilgotnawe gleby w całej Polsce, a także po górny regel w górach. Sadzić jesienią i wiosną, drzewka szkółkowane, o pniach 3—4 cm średnicy.

9. Jesion zwyczajny — Fraxinus excelsior. Drzewo 1-szej wielkości. Na dobre próchniczne i wilgotne gleby w całej Polsce, a szczególnie w okolicach górskich i podgórskich. Sadzić można jesienią i wiosną, drzewka o pniach 3—5 cm średnicy.

10. Klon - jawor — Acer pseudoplatanus. Drzewo 1-szej lub 2-giej wielkości. Na gleby dobre lub średnie, suche lub umiarkowanie wilgotne, w całej Polsce, aż po dolny regel w górach. Można sadzić jesienią i wiosną. Średnica pnia 4—5 cm.

11. Klon zwyczajny — Acer platanoides. Drzewo 1 lub 2-giej wielkości. Na średnie lub słabe, lecz wilgotnawe gleby w całej Polsce. Sadzić można jesienią i wiosną. Średnica pnia 4—5 cm.

12. Klon polny, paklon — Acer campestre. Drzewo 2-giej lub 3-ciej wielkości. Na suche, gliniaste lub gliniasto-piaszczyste gleby w całej Polsce, a szczególnie na Podolu. Sadzić można wiosną i jesienią. Średnica pnia 3—4 cm.

13. Lipa drobnolistna — Tilia parvifolia. Drzewo 1-szej wielkości. Na gleby lekkie, wilgotne w całej Polsce, do wysokości 500 m. Sadzić można jesienią i wiosną. Średnica pnia 4—6 cm.

14. Lipa szerokolistna — Tilia platyphyllos. Drzewo 1-szej wielkości. Na takie same tereny jak poprzednia.

15. Olsza czarna — Alnus glutinosa. Drzewo 1-szej lub 2-giej wielkości. Na gleby łąkowe, wilgotne lub nawet mokre, w całej Polsce do wysokości 500 m w górach. Sadzić raczej wiosną, drzewka parokrotnie przesadzane, o średnicy pnia 3—4 cm.

16. Olsza szara — Alnu incana. Drzewo 3-ciej wielkości. Na wilgotne tereny, w górach do 100 m i na Polesiu, kresach wschodnich i Pomorzu. Sadzić jak poprzednią raczej wiosną. Drzewka przesadzone o średnicy pnia 3—3,5 cm.

17. Topola białodrzew — Populus alba. Drzewo 1-szej wielkości. Na gleby wilgotne, piaszczyste w całej Pol-

sce na niżu. Sadzić drzewka przesadzane, ukorzenione, raczej wiosną niż jesienią. Średnica pnia 4—6 cm.

18. Wierzba biała stożkowata — Salix alba pyramidalis. Drzewo 2-giej lub 3-ciej wielkości. Na każde, byle wilgotne gleby, w całej Polsce na niżu. Sadzić raczej wiosną. Można sadzić koły, ale lepiej drzewka ukorzenione ze szkółek. Średnica pnia 4—6 cm.

19. Wierzba srebrna — Salix alba sericea. (Syn. S. alba argentea). Drzewo 2-giej wielkości. Na takie same siedliska jak poprzednia w całej Polsce. Takie też drzewka i warunki sadzenia.

20. Wierzba - Iwa — Salix caprea. Drzewo 2-giej wielkości. Na gleby tak jak poprzednie, wymaga tylko dużo światła.

21. Wierzba laurowa — Salix pentandra. Drzewo 2-giej lub 3-ciej wielkości. Na gleby łąkowe, torfiaste, silnie wilgotne, w całej Polsce, na niżu i podgórzu. Sadzić raczej wiosną, drzewka szkółkowane. Średnica pnia 4—5 cm.

22. Modrzew europejski — Larix decidus. (Syn. L. europea). Drzewo 1-szej wielkości. Na tereny górskie i podgórskie, a także na niżu. Sadzić wyłącznie wiosną. Drzewka parokrotnie przesadzane, nie starsze niż 5-letnie. Średnica pnia 3—4 cm.

23. Modrzew polski — Larix polonica .Drzewo 1-szej wielkości. Na wyżynę Małopolską oraz wszędzie tam gdzie poprzedni.

24. Sosna zwyczajna, — Pinus sylvestris. Drzewo 1-szej wielkości. Na gleby piaszczyste, leśne w całej Polsce na niżu. Sadzić wyłącznie wiosną od połowy kwietnia do początku maja, drzewka nie starsze niż 4—5-letnie w szkółkach przesadzane.

25. Świerk zwyczajny — Picea exelsa. Drzewo 1-szej wielkości. Nadaje się wyłącznie dla okolic podgórskich i górskich po górny regel, oraz na niżu na kresach północno-wschodnich. Sadzić w tym samym czasie co i sosnę, drzewka 2—3-krotnie przesadzane, nie starsze niż 5—6-letnie.

II. Drzewa obce i formy ogrodowe, lub pokrojowe. gatunków krajowych.

1. Buk czerwonolistny — Fagus sylvatica atropurpurea Reg. Odmiana czerwonolistna buka zwyczajnego. Na dobre gleby w miejscowościach kuracyjnych lub w pobliżu, a także w osiedlach letniskowych. Sadzić wyłącznie wiosną, drzewka szczepione i parokrotnie przesadzane. Srenica pnia 3—4 cm.

2. Czereśnia amerykańska — Prunus serotina Ehrh. Drzewo amerykańskie 3-ciej wielkości. Na glebie lekkiej, piaszczystej, miernie wilgotnej. Sadzić jesienią i wiosną, drzewka szkółkowane, o średnicy pnia 3—4 cm.

3. Czereśnia pełnokwiatowa — Prunus avium plena Schn. Drzewo ogrodowe, pełnokwiatowe, 2-giej lub 3-ciej wielkości. W pobliżu osiedli na Podolu, w okolicach Warszawy i w Wielkopolsce. Sadzić można jesienią i wiosną. Średnica pnia 3,5—4 cm.

4. Dąb błotny — Quercus palustris Linn. Drzewo amerykańskie 1-szej wielkości. Na gleby dobre, gliniaste, silnie wilgotne. Sadzić tylko wiosną drzewka parokrotnie przesadzane. Średnica pnia 3—3,5 cm.

5. Dąb czerwony — Quercus rubra Du Rei. (Q. borealis maxima Sarg.). Drzewo amerykańskie 1-szej wielkości. Na dobre, głębokie gleby dębowe, słabo wilgotne lub suche. Sadzić wyłącznie wiosną, drzewka parokrotnie przesadzane. Średnica pnia 3—3,5 cm.

6. Dąb szkarłatny — Quercus coccinea Muench. Drzewo amerykańskie 1-szej wielkości. Na dobre, ciepłe gleby. Sadzić wyłącznie wiosną, drzewka parokrotnie przesadzane. Średnica pnia 3—3,5 cm.

7. Dąb piramidalny — Quercus pedunkulata pastigiata. Odmiana dębu szypułkowego, o wzroście piramidalnym. Na takie same gleby, jak gatunek typowy. Drzewka winny być szczepione i parokrotnie przesadzane.

8. Głogi barwnokwiatowe i pełnokwiatowe — Crataegus monogyna i Oxyacantha. Małe drzewa pochodzenia ogrodowego, o kwiatach pełnych lub półpełnych białych, różowych lub szkarłatnych. Na gleby dobre lub średnio dobre, w osiedlach. Sadzić można jesienią i wiosną, drzewa szkółkowane. Średnica pnia 2—3 cm.

9. Grochodrzew, (Akacja) — Robinia pseudoacacia Linn. Drzewo amerykańskie 1-szej lub 2-giej wielkości. Na gleby suche, gliniaste i piaszczyste. Sadzić jesienią lub raczej wiosną. Średnica pnia 3—4 cm.

10. Grochodrzew Bessona — Robinia pseudoacacia Bessoniana Kir. Odmiana ogrodowa o silnych bezkolczastych pędach, tworzących koronę kulistą. Sadzić jak poprzednie, drzewka szczepione w koronie nadają się prawie jedynie do osiedli.

11. Grochodrzew kulisty — Robinia pseudoacacia umbraculifera. Odmiana ogrodowa, o drobnych rozgałęzionych, bezkolczastych pędach, tworzących gęstą, kulistą koronę. Drzewka szczepione w koronie. Sadzić tak samo jak gatunek typowy, tylko w osiedlach.

12. Grochodrzew Rehdera — Robinia pseudoacacia Rehderi Kirch. Odmiana ogrodowa o koronie kulistej. Tak jak dwie poprzednie odmiany, do sadzenia w osiedlach.

13. Grochodrzew z Kolorado — Robinia coloradensis Dode. Gatunek amerykański z Kolorado, o cechach bardzo zbliżonych do zwyczajnej, o kwiatach bardzo obfitych różowych. Sadzić drzewka szczepione, tak jak poprzednie w okolicach kuracyjnych i letniskowych na glebach piaszczystych.

14. Jabłonie ozdobne. Są to drzewa o małych koronach, odznaczające się bardzo obfitym kwitnieniem, barwami, często pełnymi kwiatami i licznymi ozdobnymi owocami. Wszystkie poniżej wyszczególnione gatunki lub mieszańce, jako drzewa słabe, winny być przeszczepiane na odmianie przewodniej. Jako drzewa bardziej cenne, sadzić jedynie w miejscach reprezentacyjnych. Glebę lubią, jak wszystkie jabłonie, ciężką, gliniastą i wilgotną. Sadzić można jesienią i wiosną. Średnica pnia winna wynosić 3—3,5 cm.

15. Jabłoń purpurowa — Malus purpures Rehd. Mieszaniec ogrodowy o liściach, kwiatach i owocach amarantowych.

16. Jabłoń Hartwiga — Malus Hartwigii Koehne. Mieszaniec ogrodowy bardzo obficie różowo kwitnący.

17. Jabłoń kwiecista — Malus floribunda Sieb. Drzewo japońskie, o pięknych, ciemno-karminowych kwiatach, w przekwitnieniu różowych lub prawie białych.

18. Jabłoń Riversa — Malus spectabilis Riversii Nas. Ładna odmiana ogrodowa gatunku chińskiego, o obfitych półpełnych różowych kwiatach.

19. Jabłoń śliwolistna — Malus prunifolia Borkc. Gatunek azjatycki, o obfitych białych kwiatach. Gatunek ozdobny a zarazem wartościowy dla nasion na podkładki. Do wysadzania w dobrych dla jabłoni siedliskach, w dużym oddaleniu od sadów owocowych, dla zabezpieczenia obcozapylaniu.

20. Jawor purpurowy — Acer pseudoplatanus purpurascens Pax. Odmiana jawora zwyczajnego o liściach spodem purpurowych. Do wysadzania przy osiedlach w takich samych siedliskach jak gatunek typowy.

21. Jesion biały lub amerykański — Fraxinus americana Linn. Drzewo amerykańskie 1-szej wielkości. Na gleby słabsze, ziemniaczano żytnie, wilgotnawe. Sadzić jesienią i wiosną. Średnica 3—3,5 cm.

22. Jesion orzecholistny — Fraxinus americana „Juglandifolia". Ogr. Kórn. Piękna odmiana, silnie rosnąca. Na takie same siedliska jak poprzednia.

23. Jesion kulisty — Fraxinus excelsior globosa Docgen. (nana Hay). Odmiana jesiona zwyczajnego, o koronie kulistej, zwartej, małej. Na takie same gleby jak gatunek typowy. Drzewka winny być szczepione w koronie. Sadzić jesienią i wiosną. Średnica pnia 3—4 cm.

24. Jesion czerwony lub omszony — Fraximus pennsylvanica Marsch. Drzewo amerykańskie 1-szej wielkości. Wymaga takich samych stanowisk jak i jesion biały.

25. Klon czerwony — Acer rubrum L. Drzewo amerykańskie 1-szej wielkości. Na gleby piaszczysto-gliniaste, wilgotnawe w całej Polsce. Sadzić jesienią i wiosną. Średnica pnia 3—3,5 cm.

26. Klon czerwony piramidalny — Acer rubrum columnare Rehd. Odmiana ogrodowa o kolumnowej budowie korony. Takie same warunki jak poprzedni gatunek. Średnica pnia 2,5—3 cm.

27. Klon jesienolistny żółty — Acer Negundo auratum Spaeth. Odmiana ogrodowa drzewa amerykańskie-

go o liściach złoto-żółtych. Na gleby lekkie, piaszczyste, do osiedli letniskowych lub kuracyjnych. Sadzić jesienią i wiosną, drzewka szczepione w koronie. Średnica pnia 3—4 cm.

28. Klon srebrny piramidalny — Acer dasycarpum Ehrh. (A. saharinum L.), pyramidalis Spath. Ładna odmiana ogrodowa, gatunku amerykańskiego, o budowie korony stożkowatej. Na gleby piaszczyste, lekkie. Sadzić jesienią i wiosną. Średnica pnia 3—4 cm.

29. Klon zwyczajny kolumnowy — Acer platanoides columnare Carr. Odmiana ogrodowa klonu zwyczajnego o budowie korony stożkowatej. Do sadzenia w osiedlach lub przy osiedlach jak klon zwycz. Średnica pnia 3 do 3,5 cm.

30. Klon zwyczajny kulisty — Acer platanoides globusum Nichols. Odmiana ogrodowa o małej, gęstej kulistej koronie. Na drogi wąskie w osiedlach lub ich pobliżu. Gleba i pory sadzenia tak samo jak i dla klonu zwyczajnego. Drzewka muszą być szczepione w koronie na wysokości 2,5—3 mtr.

31. Lipa krymska — Tilia euchlora Koch. Piękny mieszaniec ogrodowy. Drzewa 1-szej lub 2-giej wielkości. Na gleby różnorodne w całej Polsce. Wszędzie rośnie dobrze. Najbardziej cenne drzewo do obsadzenia dróg i ulic w osiedlach. Sadzić jesienią lub wiosną. Średnica pnia 3—4 cm.

32. Lipa obficie kwitnąca — Tilia floribunda. Bardzo cenny mieszaniec ogrodowy. Drzewo 1-szej wielkości. Wszystko jak u poprzedniej.

33. Lipa srebrna — Tilia tomentosa Moench. Piękne drzewo europejskie, o budowie korony szeroko-stożkowatej, o liściach spodem srebrzystych. Rośnie dobrze i zdrowo na glebach różnych, byle niezbyt mokrych. Sadzić jesienią lub wiosną. Drzewka używać zaoczkowane przy ziemi. Średnica pnia 3—3,5 cm.

34. Morwa biała — Morus alba L. Drzewo chińskie, 3-ciej wielkości. Na gleby lekkie, piaszczyste i wszelkie inne, byle niezbyt mokre. Wszędzie rośnie dobrze. Sadzić jesienią lub wiosną. Średnica pnia 2,5—3 cm.

35. Perełkowiec japoński — Sophora japonica L. Piękne drzewo japońskie, 2-giej wielkości. Szczególnie dobrze nadaje się do obsadzania dróg jej odmiana omszona (Sop. japonica pubescens). Na dobre gleby gliniaste lub wapienne, suche. Sadzić raczej wiosną. Średnica pnia 3—3,5 cm.

36. Platan klonolistny — Platanus acerifolia Willd. Mieszaniec ogrodowy. Drzewo 1-szej wielkości. Na gleby suche, ciepłe w pobliżu dużych miast, w zachodnich dzielnicach Polski. Sadzić można jesienią i wiosną. Średnica pnia 3—4 cm.

37. Przeorzech sercowaty — Carys cordiformis Koch. Drzewo amerykańskie 1-szej lub 2-giej wielkości. Na gleby ciepłe, gliniaste lub piaszczysto-gliniaste, wilgotne. Sadzić raczej wiosną, można i jesienią; drzewka parę razy przesadzane. Średnica pnia 2,5—3 cm.

38. Śliwa kaukaska czerwonolistna — Prunus cerasifera Spathiana Wood. Piękna ogrodowa odmiana, o liściach przez całe lato ciemno czerwonych. Tworzy drzewa małe. Do zadrzewień wyłącznie w osiedlach. Sadzić można jesienią i wiosną. Najlepiej drzewka szczepione w koronie na przewodniej śliwie. Średnica 2,5—3 centymetry.

Topole. Do drzew najszybciej rosnących należą bezwątpienia topole. Poza tym, o ile nie cierpią od chorób, a przede wszystkim od rdzy, są drzewami o bardzo pięknym ulistnieniu. W doborze gatunków podajemy tylko takie, które zupełnie są wolne od rdzy, albo też cierpią w nieznacznym stopniu. Wszystkie topole rosną dobrze na glebach nawet lekkich, piaszczystych byle dostatecznie wilgotnych. Sadzić należy prawie wyłącznie wiosną. Sadzone jesienią gorzej się przyjmują. Używać drzewek wyłącznie szkółkowanych, a nie kołów. Drzewa z kołów są mniej zdrowe i szybko psuje się drzewo wewnątrz. Topole można sadzić jako drzewa tymczasowe w połączeniu z innymi wolno rosnącymi, jak np. dębami, bukami i innymi. Średnica pni zależna jest od gatunku. Może wynosić od 3 do 4 cm i więcej.

39. Topola berlińska — Populus berlinensi Dipp. Ładny mieszaniec ogrodowy o koronie kolumnowej.

40. Topola brabancka — Populus brabantica Hutzeg. masc. Nowo opisany gatunek topoli pokrewnej kanadyjskiej, sadzony oddawna w Holandii. Odznacza się zupełną odpornością na rdzę. Drzewo 1-szej wielkości, o koronach wyniosłych dość szerokich.

41. Topola Carriera — Populus Carrieriana Dode. Bardzo ładne, duże drzewo, niewiadomego pochodzenia, typu topoli czarnej. Odznacza się zupełną odpornością na rdzę.

42. Topola Eugeniusza — Populus Eugenei Simon - Louis. Mieszaniec ogrodowy topoli kanadyjskiej o bardzo silnym i bujnym wzroście, prawie zupełnej odporności na rdzę.

43. Topola holenderska — Populus gelrica Hautzeger mas. Bardzo piękny gatunek lub może tylko odmiana topoli kanadyjskiej, — świeżo opisana. Zupełnie wolna od rdzy. Rozpowszechniona w Holandii.

44. Topola koreańska — Populus koreana Rehd. Duże drzewo koreańskie, o pięknych liściach żywo zielonych, spodem białych. Rozwija liście najwcześniej ze wszystkich drzew.

45. Topola silna — Populus robusta Schneid. Mieszaniec topoli kanadyjskiej o bardzo silnym i szybkim wzroście. Odznacza się też znaczną, chociaż nie zupełną odpornością na rdzę. Jest rozpowszechniona w Polsce pod nieuzasadnioną nazwą topoli „niekłańskiej".

46. Topola Simona — Populus Simonii Carr. Drzewa chińskie 2-giej wielkości, o budowie korony luźnej lecz gęstej i pięknych liściach. Do sadzenia w osiedlach.

47. Topola Wislicena — Populus Wislizenii Sarg. Drzewo amerykańskie 1-szej wielkości, pokrewne topoli kanadyjskiej, o niezmiernie szybkim wzroście. Korony tworzy wyniosłe, stożkowate.

48. Topola włoska — Populus italica Moench. Znane i bardzo godne polecenia drzewo kolumnowe.

49 i 50. Wiśnie japońskie — Prunus incisa Tgb. i Prunus subhirtella Mig. Małe drzewka japońskie, o bardzo obfitych kwiatach blado różowych, w przekwitnieniu białych. Do wysadzania wyłącznie w osiedlach, na glebach lekkich, tam, gdzie się udają czereśnie owocowe. (Podole, Wielkopolska). Sadzić można jesienią i wiosną, drzewka szczepione w koronie na czereśni zwyczajnej. Średnica pnia 2,5—3 cm.

51. Modrzew japoński — Larix leptolepis Murr. Drzewo japońskie, 1-szej wielkości. Na gleby dobre, ciepłe, miernie wilgotne. Sadzić wyłącznie wczesną wiosną, jako drzewka nie starsze niż 5-cio letnie, parę razy przesadzane, o średnicy pnia 2—3 cm.

52. Sosna czarna — Pinus nigra Arbold. Duże drzewo europejskie o szpilkach bardzo ciemnych. Na gleby bardzo piaszczyste. Sadzić drzewka nie starsze niż 5-cio letnie, parę razy przesadzane.

Z drzew dzikich owocowych poleca się sadzić.

53. Grusza kaukaska, — Pirus communis var. caucasica.

54. Grusza usuryjska, — Pirus communis var. usuriensis.

55. Czereśnia dzika, — Prunus avium.

440.

ZARZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO
z dnia 18 lipca 1946 r.
w sprawie Wojewódzkiej Rady Kultury.

§ 1. Celem przeprowadzenia w sposób planowy prac nad podniesieniem stanu kulturalnego ludności Województwa Śląsko-Dąbrowskiego oraz nad rozpowszechnianiem i udostępnianiem rodzimej kultury polskiej na ziemiach odzyskanych w granicach tegoż województwa, powołuję Wojewódzką Radę Kultury.

§ 2. Wojewódzka Rada Kultury ma za zadanie:

1) rozważanie i opiniowanie przedstawionych jej zagadnień i projektów dotyczących:

a) zadań nauki i sztuki,
b) opieki nad placówkami kulturalnymi oraz nad pracownikami kultury w szczególności nauki i sztuki,
c) rozpowszechniania i krzewienia kultury w ogóle a w szczególności kultury polskiej na ziemiach odzyskanych;

2) planowanie i podejmowanie inicjatywy w zakresie potrzeb kulturalnych Województwa;

3) koordynowanie działalności władz, urzędów, instytucyj państwowych, samorządowych, społecznych, zawodowych i innych w zakresie zagadnień wymienionych pod pkt. 1).

§ 3. Wojewódzką Radę Kultury powołuje Wojewoda Śląsko-Dąbrowski spośród przedstawicieli zainteresowanych władz i urzędów, instytucyj naukowych, artystycznych i innych oraz spośród osób zajmujących się nauką, sztuką i zagadnieniami ogólno-kulturalnymi bądź teoretycznie, bądź praktycznie.

§ 4. Po ukonstytuowaniu się Wojewódzkiej Rady Kultury, Wojewoda mianuje nowych członków Rady i odwołuje dotychczasowych na wniosek Prezydium Rady, lub z własnej inicjatywy.

§ 5. Wojewódzka Rada Kultury wybiera ze swego grona zwykłą większością głosów Prezydium w składzie przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego i dziewięciu członków.

Do Prezydium Rady wchodzi nadto z urzędu Wicewojewoda, któremu podlega resort kultury i sztuki.

§ 6. Zakres działania Prezydium określi instrukcja uchwalona przez Wojewódzka Radę Kultury.

§ 7. Prezydium Rady powołuje ze swego grona sekretarza generalnego, a na wniosek tegoż mianuje dyrektora biura.

Zakres działania Biura Wojewódzkiej Rady Kultury, które jest organem wykonawczym tejże, określi osobna instrukcja uchwalona przez Prezydium Rady. Personel biura mianowany jest i odwoływany przez dyrektora biura.

§ 8. W imieniu Wojewódzkiej Rady Kultury występuje na zewnątrz przewodniczący lub jego zastępca według kolejności ustalonej instrukcją (§ 6). Pisma w imieniu Rady Kultury podpisuje przewodniczący lub jego zastępca oraz sekretarz generalny.

§ 9. Rada Kultury może powoływać w swoim gronie zespoły lub wyłaniać specjalne komisje dla rozważania pewnych zagadnień.

§ 10. Posiedzenia Wojewódzkiej Rady Kultury odbywają się w miarę potrzeby, lecz nierzadziej niż raz na trzy miesiące.

§ 11. Fundusze Wojewódzkiej Rady Kultury składają się z dotacyj budżetowych oraz z innych sum (ofiar, zapisów i t. p.), oddanych do jej dyspozycji.

§ 12. Przy Wojewódzkiej Radzie Kultury ustanawia się „Śląsko-Dąbrowski Fundusz Kultury", przeznaczony na udzielanie dotacyj na poszczególne cele kulturalne w myśl osobnej instrukcji uchwalonej przez Wojewódzką Radę Kultury. Funduszem Kultury dysponuje Prezydium Wojewódzkiej Rady Kultury i przedkłada periodyczne sprawozdania Plenum Rady oraz Wojewodzie.

§ 13. Kontrolę gospodarki finansowej Prezydium Rady przeprowadza Komisja Rewizyjna, wybierana przez Wojewódzką Radę Kultury zwykłą większością głosów. Komisja składa się z trzech członków oraz dwóch zastępców. Komisja rewizyjna przedkłada swoje sprawozdania Plenum Rady oraz Wojewodzie.

§ 14. Członkowie Wojewódzkiej Rady Kultury pełnią swe obowiązki honorowo; członkowie zamieszkali stale poza Katowicami otrzymują zwrot kosztów podróży i diety w wysokości ustalonej przez Radę.

Wojewoda:
(—) A. Zawadzki, Gen. Dyw.

441.
ZARZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 18 sierpnia 1946 r. l. dz. Przem/Adm/760/46.

w sprawie zgłaszania projektów urządzeń zakładów przemysłowych do zatwierdzenia.

W myśl art. 14 prawa przemysłowego dla urządzenia zakładu przemysłowego wymagane jest uprzednie zatwierdzenie przez władzę przemysłową projektu urządzenia, przy czym uruchomienie zakładu może nastąpić dopiero po spełnieniu warunków, zastrzeżonych w zatwierdzonym projekcie.

Wobec powyższego zarządza się co następuje:

1) wszystkie czynne zakłady przemysłowe, znajdujące się na terenie Województwa Śląsko-Dąbrowskiego, a nie będące w posiadaniu zatwierdzonych zgodnie z ustawodawstwem polskim projektów wszystkich swoich urządzeń, obowiązane są złożyć właściwej władzy przemysłowej do zatwierdzenia projekty urządzeń w nast. terminach:

a) zakłady, zatrudniające w dniu 1. VII. rb. do 250 robotników — do dnia 1 grudnia br.,

b) jak wyżej od 250 do 1.000 robotników — do dnia 1 lutego 1947 r.,

c) jak wyżej powyżej 1.000 robotników — do dnia 1 kwietnia 1947 r.

Ewentualne przedłużenie terminów wymienionych w p. b i c może nastąpić wyłącznie w wyjątkowych, należycie uzasadnionych wypadkach i wymaga piśmiennej zgody Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego.

2) Projekty urządzeń, zatwierdzone przez władze niemieckie, są nieważne o ile po przedstawieniu ich władzy przemysłowej nie będzie stwierdzone, że odpowiadają przepisom polskiego ustawodawstwa.

3) Wszelkie nowe urządzenia zakładów przemysłowych lub istotne zmiany istniejących urządzeń wymagają uprzedniego zatwierdzenia projektu.

4) Niezależnie od powyższego wszystkie czynne zakłady przemysłowe powinny w myśl art. 7 prawa przemysłowego w terminie do 1 października rb. dokonać zgłoszenia przemysłu przed władzą przemysłową I instancji, która wyda potwierdzenie zgłoszenia dopiero po zatwierdzeniu projektu urządzenia.

5) Szczegółowe wyjaśnienia w powyższych sprawach otrzymać można we właściwym terytorialnie urzędzie przemysłowym I instancji.

6) Do zakładów, które nie uczynią zadość niniejszemu zarządzeniu, zastosowane będą sankcje karne aż do wstrzymania ruchu zakładu włącznie (art. 126 i 140 prawa przemysłowego).

Wojewoda:
w/z (—) Płk. Ziętek, Wicewojewoda.

442.
ZARZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 23 sierpnia 1946 r.

NR. 394/46

w sprawie utworzenia Wojewódzkiej i Powiatowych Komisyj dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów.

Na podstawie art. 2 pkt. b) i art. 7 dekretu o Zarządzie Ziem Odzyskanych z dn. 13 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 295 i art. 108 pkt. 1 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 80 poz. 555 ex 1936) zarządzam co następuje:

I.

§ 1. Repatriacja ze wschodu i zachodu oraz akcja przesiedleńcza z Centralnej Polski, datująca się od kwietnia ubiegłego roku dokonywała się z szczególnym nasileniem na teren Województwa Śląsko-Dąbrowskiego, zwłaszcza na Śląsk Opolski.

Mimo stwierdzenia przez władze administracyjne i osiedleńcze w lecie ubiegłego roku, iż kontyngent znajdujących się w naszym Województwie repatriantów i przesiedleńców w zupełności wyczerpuje chłonność terenową i gospodarczą na odcinku wiejskim, nie przeciwdziałano dalszemu napływowi repatriantów z uwagi na to, że były to przeważnie rodziny zdemobilizowanych — blisko spokrewnionych z rodzinami już osiedlonymi względnie oczekującymi na osiedlenie.

Wytworzyło to w konsekwencji stan, który w kwietniu ub. roku wyrażał się cyfrą około 9.000 rodzin nadwyżek. Obecnie ilość nieosiedlonych wynosi ponad 4.000 rodzin. W większości są to rodziny zdemobilizowanych.

Konieczność osiedlenia tego patriotycznego i do nowej rzeczywistości Polski Demokratycznej prawdziwie aktywnie ustosunkowanego elementu ustalona w porozumieniu z Dowódcą D. O. W. IV Gen. Popławskim i Prezydium Wojew. Rady Narodowej — staje się naglącą.

W związku z tym powołuję Powiatowe i Wojewódzką Komisję dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów.

§ 2. Do zadań Powiatowych Komisyj dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów należy:

a) organizowanie zespołów rodzin celem przesiedlenia ich na inne tereny Ziem Odzyskanych,
b) kompletowanie grup dla osiedlenia na folwarkach na zasadzie spółdzielczości,
c) wyznaczenie i wprowadzenie poszczególnych rodzin za pośrednictwem Referatów Osiedleńczych na wydzielone działki rolne rozparcelowanych majątków,
d) kierowanie poszczególnych rodzin i osiedlenie ich za pośrednictwem Referatów Osiedleńczych na indywidualne gospodarstwa poniemieckie, nie zajęte oraz odebrane osobom nie odpowiadającym warunkom art. 15 i 17 rozdziału III, art. 28 rozdziału V i art. 39 dział III Dekretu z dnia 25 lipca 1946 r. o Ustroju Rolnym i Osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska,
e) dosiedlenie rodzin za pośrednictwem Pow. Referatów Osiedleńczych na gospodarstwa poniemieckie, które co do obszaru przekraczają normy przewidziane w rozdziale II art. 9, 10, 11 Dekretu o Ustroju Rolnym i Osadnictwie na obszarze Z. O.,
f) wykonywanie specjalnych prac związanych z osiedleniem i zleconych przez Wojewódzką Komisję dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów,
g) przestrzeganie, by we wszelkich Komitetach i Komisjach powołanych do rozdziału pomocy kredytowej i rzeczowej zwłaszcza inwentarzy żywych — reprezentowani byli przedstawiciele Związków Osadników Wojskowych, a to z uwagi na to, że zdemobilizowanym i ich rodzinom w pierwszym rzędzie pomoc taka przysługuje,
h) regulować składanie Wojewódzkiej Komisji dla Osiedlania Nadwyżek Repatriantów sprawozdań czynności za okresy dwutygodniowe. Pierwsze sprawozdanie przedłożone być musi dnia 15-go września 1946 r.

§ 3. W skład Pow. Komisyj dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów, na czele których stoją Starostowie — wchodzą:

1) Prezes Powiatowej Rady Narodowej,
2) Kierownik Referatu Osiedleńczego,
3) Komisarz P. U. Z.,
4) Naczelnik Pow. Oddz. P. U. R.,
5) Pow. Pełnomocnik D. O. W. IV. lub Prezes Zw. Osadników Wojskowych,
6) Przedstawiciel ludności miejscowej.

§ 4. Do zadań Wojewódzkiej Komisji dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów należy:

a) kontrola i nadzór nad pracami Powiatowych Komisyj oraz wykonaniem wydanych im przez Wojewódzką Komisję zaleceń,
b) orzekanie skarg i odwołań od postanowień Powiatowych Komisyj,
c) koordynowanie prac władz i urzędów współdziałających w osiedleniu nadwyżek repatriantów,
d) roztaczanie opieki nad akcją osiedlenia nadwyżek repatriantów i popieranie tejże środkami materialnymi.

§ 5. Na czele Wojewódzkiej Komisji dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów staje Wojewoda Śląsko-Dąbrowski Generał Dyw. A. Zawadzki.

W skład Komisji wchodzą:

1) Wicewojewoda Arka Bożek jako zastępca przewodniczącego, reprezentujący równocześnie ludność Ziemi Opolskiej,
2) Delegat D. O. W. IV. Ppłk. Lipiński,
3) Przedstawiciel Wojewódzkiej Rady Narodowej,
4) Naczelnik Wydziału Osiedleńczego,
5) Prezes W. U. Z.,
6) Prezes Wojew. Związku Osadników Wojskowych,
7) Dyrektor P. U. R.

II

§ 6. Siedzibą Powiatowej Komisji dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów jest starostwo.

Czynności biurowe Powiatowej Komisji załatwia Referat Osiedleńczy.

§ 7. Siedzibą Wojewódzkiej Komisji dla Osiedlenia Nadwyżek Repatriantów — jest Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski.

Czynności biurowe Wojewódzkiej Komisji załatwia Wydział Osiedleńczy.

§ 8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast.

Wojewoda:
(—) Gen. Dyw. A. Zawadzki.

443.

ZARZĄDZENIE WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 12 września 1946 r. l. dz. Przem./Adm./830/46

w sprawie statystyki przemysłowej.

Stosownie do okólnika Ministra Przemysłu nr 247 z dnia 30. IV. 1946 r., wydanego zgodnie z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 25. I. 1946 r., wszystkie zakłady przemysłowe, fabryczne i rzemieślnicze, zatrudniające powyżej 20 pracowników, a zakłady państwowe i pod zarządem państwowym bez względu na liczbę zatrudnionych winny wypełniać miesięczne sprawozdania w/g wzorów, zatwierdzonych powyższą uchwałą Kom. Ekon. Rady Ministrów.

Szczegółowe przepisy, dotyczące wypełniania i przesyłania powyższych sprawozdań, można otrzymać w urzędach przemysłowych I instancji. Jak wynika z tych przepisów, zakłady, znajdujące się pod zarządem Urzędu Likwidacyjnego (b. T. Z. P.) oraz zakłady samorządu terytorialnego i jego związków niewspółpracujące ze Zjednoczeniami obowiązane są przesyłać do Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego 1 egzemplarz miesięcznych sprawozdań statystycznych.

Natomiast niżej wymienione zakłady i organizacje winny przesyłać do Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego wyciągi z formularzy A1, A2, B1 i B2 sprawozdań miesięcznych, a mianowicie:

1) zakłady państwowe i pod zarządem państwowym, należące do Zjednoczeń, wydzielone ze Zjednoczeń lub podległe Woj. Dyrekcji Przemysłu Miejscowego.
2) Zakłady samorządu terytorialnego i jego związków współpracujące ze Zjednoczeniami na warunkach umowy.
3) Zakłady prywatne oraz należące do instytucji, organizacji i stowarzyszeń: społecznych, charytatywnych, kulturalnych, oświatowych i religijnych.
4) Izby Rzemieślnicze (sumaryczne sprawozdanie zakładów rzemieślniczych, zatrudniających powyżej 20 pracowników, zarówno prywatnych, jak i należących do instytucji jak w p. 3).
5) Oddziały Wojewódzkie Związku Gospodarczego Spółdzielni Pracy Wytwórczej (sumaryczne sprawozdania miesięczne podległych zakładów).

W myśl dekretu z dnia 31 lipca 1946 r. o organizacji statystyki przemysłowej właściciele wzgl. kierownicy zakładów, które nie uczynią zadość zarządzeniom, dotyczącym statystyki przemysłowej, podlegają karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do zł 30.000 lub jednej z tych kar.

W związku z powyższym unieważnia się zarządzenie Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego o obowiązku zgłaszania stanu zatrudnienia z dnia 25 lipca 1945 r. (Śl. Dąbr. Dz. Wojew. nr 18, poz. 220).

Wojewoda:
wz. (—) Płk. Ziętek, Wicewojewoda

444.

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
L. dz. III. SO 3341/46. Katowice, dnia 9 lipca 1946 r.

PISMO OKÓLNE

w sprawie uposażeń w samorządzie terytorialnym.

Do Ob. Ob. Wojewodów (wszystkich) oraz
Ob. Ob. Prezydentów m. st. Warszawy i m. Łodzi.

Licząc się z ciężką sytuacją finansową pracowników administracji samorządowej oraz z faktem, że przepisy rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażeń członków zarządów i pracowników komunalnych do uposażeń pracowników

państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1073) wraz z późniejszymi zmianami jako przestarzałe opierają się na stawkach nierealnych w obecnych warunkach gospodarczych, Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 18 czerwca r. b. uznała za konieczne przyspieszenie prac nad uregulowaniem w drodze dekretu uposażeń w samorządzie terytorialnym, a do czasu wydania tego dekretu postanowiła co następuje:

„1) Zasady dekretu z dnia 12 czerwca 1946 r., ustalającego nową tabelę uposażeń pracowników państwowych, winny być w całej rozciągłości stosowane również do członków organów wykonawczych i pracowników związków samorządu terytorialnego, których uposażenia są unormowane według rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażeń członków zarządów i pracowników komunalnych do uposażeń pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 118, poz. 1073) z późniejszymi zmianami.

2) Upoważnia się Ministra Administracji Publicznej, a w odniesieniu do Ziem Odzyskanych — Ministra Ziem Odzyskanych do wydania zarządzenia, regulującego sprawę tymczasowego zastosowania zasad dekretu z dnia 12 czerwca 1946 r. oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 1946 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781) do członków organów wykonawczych i pracowników administracyjnych samorządu terytorialnego do czasu ustanowienia dostosowania uposażeń w samorządzie do uposażeń pracowników państwowych, a w szczególności co do przeszeregowania pracowników do nowych grup uposażeniowych, ustalenia maksymalnych grup uposażeniowych, ustalenia dodatków funkcyjnych, służbowych, ewentualnie wyrównawczych, rodzinnych itp.".

W wykonaniu pkt. 2. powyższej uchwały Rady Ministrów do czasu uregulowania w drodze zapowiedzianego również w tejże uchwale dekretu uposażeń w samorządzie terytorialnym zarządzam, co następuje:

I. Nowa tabela uposażeń.

We wszystkich związkach samorządowych stale płatni członkowie organów wykonawczych (prezydenci miast, wiceprezydenci, burmistrzowie i wójtowie) oraz pracownicy administracji i zakładów dobra publicznego winni pobierać uposażenie zasadnicze według nowej tabeli grup uposażeń, ustalonych dla pracowników państwowych dekretem z dnia 12 czerwca 1946 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 175), a mianowicie:

grupa uposażenia	kwota uposażenia mies. w złotych	
I	3.900	(w związkach samorządowych nie ma zastosowania)
II	3.080	
III	2.760	
IV	2.340	
V	2.030	
VI	1.825	
VII	1.750	
VIII	1.630	
IX	1.520	
X	1.370	
XI	1.280	
XII	1.200	

II. Zaszeregowanie do nowych grup uposażenia.

W tych związkach samorządowych, w których zastosowano przepisy z 1924 r., w których więc stale płatni członkowie organów wykonawczych oraz pracownicy administracji samorządowej i zakładów dobra publicznego zaszeregowani zostali do grup uposażenia ściśle według rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażenia członków zarządów i pracowników komunalnych do uposażenia pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 118, poz. 1073)

1) Pracownicy, pobierający dotychczas uposażenia w/g grup XIII—XVI, automatycznie zostają zaszeregowani do grupy XII,

2) stale płatni członkowie organów wykonawczych oraz pracownicy, pobierający dotychczas uposażenia w/g grupy XII i grup wyższych, otrzymują uposażenia w/g dotychczasowych cyfrowo grup w kwotach określonych w pow. nowej tabeli uposażeń dla pracowników państwowych,

3) w przypadkach, gdy członkowie organów wykonawczych i pracownicy pobierają wprawdzie uposażenie w/g grup i na podstawie przepisów rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 30. XII. 1924 r., jednakowóż zostali zaszeregowani niezgodnie z przepisami tegoż rozporządzenia do osób takich stosują się wytyczne, zawarte w cz. III zarządzenia niniejszego.

III. Zaszeregowanie w Związkach nie stosujących przepisów 1924 r.

W związkach samorządowych, w których przepisy cytowanego rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 30 grudnia 1924 r. nie są stosowane, w których więc członkowie organów wykonawczych i pracownicy nie zostali dotychczas zaszeregowani do grup uposażeniowych ściśle w/g tego rozporządzenia członkowie organów wykonawczych i pracownicy winni być zaszeregowani do nowych grup uposażeniowych w/g tabeli, podanej powyżej w cz. I niniejszego zarządzenia na zasadach następujących:

1) W odniesieniu do członków organów wykonawczych: uposażenie zasadnicze prezydentów miast, wiceprezydentów, burmistrzów, oraz wojtów ustala się według określonych w następującej tabeli grup uposażenia, a mianowicie:

Kategoria gminy	grupa uposażenia zasadniczego prezydentów miast burmistrzów i wójtów	wiceprezydentów i wiceburmistrz.
1. m. st. Warszawa	II	IV
2 m. Łódź	III	V — IV
3. m. Gdańsk, Kraków, Poznań	IV	V
4. m. Lublin, Katowice, Gdynia	IV	VI — V
5. miasta liczące ponad 75.000 mieszkańców	V	VI
6. miasta liczące ponad 25.000 do 75.000 mieszkańców	VI	VII — VI
7. miasta liczące ponad 15.000 do 25.000 mieszkańców	VII — VI	VII
8. miasta liczące ponad 5.000 do 15.000 mieszkańców	VIII — VII	VIII
9. miasta liczące do 5.000 mieszk. oraz gminy wiejskie	VIII	

W kwestii zaszeregowania członków organów wykonawczych wzgl. ustalenia wysokości ich wynagrodzeń należy stosować się w szczególności do następujących zasad:

a) w przypadku, gdy do stanowiska wiceprezydenta, burmistrza przywiązane są dwie grupy uposażenia, winni oni być zaszeregowani do grupy niższej, chyba, że prezydium rady narodowej wyrazi zgodę na zaszeregowanie ich do grupy wyższej;

b) wiceburmistrzowie mogą być zaszeregowani do jednej z powyższych grup tylko w tych miastach, gdzie obecnie pobierają stale uposażenie. Wiceburmistrzowie w miastach do 5.000 mieszkańców oraz w gminach wiejskich zastępcy wójta (podwójci) nie mogą pobierać stałego uposażenia, natomiast za czas pełnienia obowiązków burmistrza (wójta) mogą pobierać diety w ramach uchwalonego na ten cel kredytu przez radę narodową;

c) w wypadkach, gdzie przewodniczący organów wykonawczych (względnie ich zastępcy) pobierają obecnie uposażenie wyższe od ustalonego w powyższej tabeli, zatrzymują oni tymczasowo dotychczasowe uposażenie z tym jednak, że sprawę należy przedstawić wydziałowi wojewódzkiemu za pośrednictwem ewent. bezpośredniej władzy nadzorczej, a w odniesieniu do m. st. Warszawy i m. Łodzi oraz wojewódzkich związków samorządowych — do Ministerstwa Administracji Publicznej. Wydział Wojewódzki za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej może w wypadku indywidualnym, szczególnie uzasadnionym ze względu na interes służby, utrzymać dotychczasowy stan rzeczy. To samo dotyczy

członków organów wykonawczych, którzy pobierają stałe uposażenie, nie mając do tego formalnych uprawnień, na podstawie dotychczasowych przepisów;

d) w gminach wiejskich uposażenie wójta może być ustalone w formie miesięcznego ryczałtu gotówkowego, nie przekraczającego 75% pełnego uposażenia, a to w zależności od ilości czasu poświęcanego gminie, natomiast w gminach podmiejskich o rozbudowanej gospodarce komunalnej, w gminach uprzemysłowionych oraz w gminach o większej liczbie mieszkańców, uposażenie wójta może być ustalone według grupy VII. Decyzję w tym względzie powziąć może gminna rada narodowa, której uchwała podlega zatwierdzeniu prezydium powiatowej rady narodowej na wniosek wydziału powiatowego.

2) W odniesieniu do pracowników: przy zaszeregowaniu pracowników nie mogą być przekraczane dla poszczególnych typów związków samorządowych następujące grupy uposażeniowe, jako maksymalne:

a) w m. st. Warszawie i m. Łodzi z ograniczeniami, jak pod pkt. 5) . . . . IV gr.
b) w wojewódzkich związkach samorządowych oraz w miastach, liczących ponad 75.000 mieszkańców . . . . V gr.
c) w powiatowych związkach samorządowych oraz w miastach, liczących ponad 25.000 do 75.000 mieszkańców . . . . VI gr.
d) w miastach ponad 15.000 do 25.000 mieszkańców, a w miastach o rozbudowanej gospodarce i większej liczbie urządzeń, zakładów i przedsiębiorstw miejskich . . . . VI gr.
e) pracownikom samorządowym, którzy pobierali przed dniem 1 września 1939 r. lub obecnie pobierają uposażenie w/g VIII gr., a w chwili wypędzenia okupanta w miarę możliwości niezwłocznie zgłosili się do pracy i nieprzerwanie zajmują obecnie stanowiska sekretarzy gminnych, przysługuje prawo do uposażenia według . . . . VII gr.
f) w gminach wiejskich i miastach, liczących nie więcej niż 15.000 mieszkańców, w zasadzie . . . . VIII gr.
z tym jednak, że w gminach o większej liczbie mieszkańców, albo o rozbudowanej gospodarce komunalnej, jak np. w gminach wiejskich graniczących z wielkimi miastami (podmiejskich), gminach uprzemysłowionych np. w woj. śląsko-dąbrowskim oraz w miastach, prowadzących większe zakłady i przedsiębiorstwa o charakterze użyteczności publicznej . . . . VII gr.

3) W m. st. Warszawie do grupy IV uposażenia mogą być zaszeregowani wyjątkowo tylko niektórzy pracownicy, zajmujący stanowiska najwyższe, przyczym o tym, do jakich stanowisk ma być przywiązana IV gr. uposażenia zadecyduje Prezydium Miejskiej Rady Narodowej na wniosek Zarządu Miejskiego, uprzednio uzgodniony z Ministerstwem Administracji Publicznej.

To samo dotyczy m. Łodzi.

4) Do najwyższej grupy uposażeniowej dla danego związku samorządowego mogą być zaszeregowani tylko pracownicy, którzy zajmują najwyższe stanowiska w tym związku samorządowym, podległe bezpośrednio przewodniczącemu wzgl. zastępcy organu wykonawczego związku, np.: w gminie wiejskiej — sekretarz gminy do grupy VIII wzgl. VII, w powiatowym związku samorządowym kierownik działu samorządowego (sekretarz wydz. pow.) — do grupy VI wzgl. VII, inspektor samorządu gminnego do grupy VII.

5) Z wyjątkiem gmin wiejskich oraz miast do 25.000 mieszkańców najwyższe uposażenie pracownicze powinno być w zasadzie niższe od uposażenia przewodniczącego organu wykonawczego w danym związku samorządowym, jeżeli praca przewodniczącego organu wykonawczego (burmistrza) ma charakter pracy stałej i stanowi dla niego główne zajęcie.

6) Przy zaszeregowaniu do grup uposażeniowych pozostałych pracowników należy uwzględnić hierarchię stanowisk oraz zakres odpowiedzialności poszczególnych pracowników.

7) Zaszeregowania pracowników związków samorządowych do odpowiednich grup uposażenia, przywiązanych do faktycznie zajmowanych stanowisk, dokonają: w m. st. Warszawie i w m. Łodzi oraz w miastach wydzielonych z powiatowych związków samorządowych zarządy miejskie kolegialnie w odniesieniu do stanowisk kierowniczych, do których mają być przywiązane dodatki funkcyjne, oraz prezydenci miast względnie upoważnieni przez nich wiceprezydenci albo pracownicy: w odniesieniu do pozostałych pracowników w powiatowych związkach samorządowych oraz wojewódzkich związkach samorządowych — wydziały powiatowe i wydziały wojewódzkie. Co się tyczy gmin wiejskich i miast niewydzielonych — wójtowie i burmistrzowie obowiązani są uzgodnić zamierzony przez siebie sposób zaszeregowania pracowników z wydziałem powiatowym, który w razie stwierdzenia dużego wzrostu wydatków osobowych w związku z potrzebą zaszeregowania, zwróci się w tym względzie o decyzję do prezydium powiatowej rady narodowej.

IV. *Dodatek funkcyjny.*

Stale płatnym członkom organów wykonawczych i pracownikom może być przyznany dodatek funkcyjny w/g stawek, zawartych w tabeli ustalonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 179), a mianowicie:

1 i 2	stawka nie mają zastosowania	
3	"	2.100 zł
4	"	1.600 "
5	"	1.020 "
6	"	900 "
7	"	800 "
8	"	670 "
9	"	480 "
10	"	260 "
11	"	160 "

W szczególności:

1) jeśli chodzi o członków organów wykonawczych dodatek funkcyjny przysługuje: przewodniczącym organów wykonawczych związków samorządowych (prezydentom, burmistrzom, wójtom) oraz wiceprezydentom, jak również stale płatnym w/g wytycznych niniejszego zarządzenia wiceburmistrzom, a mianowicie:

a) Prezydentowi m. st. Warszawy i Prezydentowi m. Łodzi w/g stawki 3
oraz wiceprezydentom tych miast " 5
b) Prezydentowi m. Krakowa, Poznania i Gdańska " 4
a wiceprezydentom tych miast " 6
c) Prezydentom miast: Gdyni, Katowic, Lublina " 5
a wiceprezydentom tych miast " 6
d) prezydentom miast liczących ponad 75.000 mieszk. " 7
a wiceprezydentom tych miast " 8
e) dodatek funkcyjny dla prezydentów miast liczących ponad 25 000 do 75.000 mieszkańców ustala się " 8
a dla wiceprezydentów tych miast " 9
f) dla burmistrzów miast liczących ponad 15.000 do 25.000 mieszkańców w/g stawki 10 lub 9
a dla wiceburmistrzów tych miast w/g stawki 11
g) dla burmistrzów pozostałych miast i wójtów " 11

2) jeśli chodzi o pracowników dodatek funkcyjny przysługuje: kierownikom (szefom resortów, naczelnikom i kierownikom wydziałów, inspektorom w wojewódzkich i powiatowych związkach samorządowych oraz w miastach wydzielonych, jak również w m. st. Warszawie i m. Łodzi, a ponadto kierownikom działów i sekcyj oraz samodzielnych referatów (biur), przyczym co do tych ostatnich stanowisk, o ile podlegają bezpośrednio conajmniej naczelnikom wydziałów bądź i nawet przewodniczącym organów wykonawczych lub ich zastępcom, dyrektorom i kierownikom urządzeń i zakładów dobra publicznego (szpitali, ośrodków zdrowia, schronisk, sierocińców itp.) a w większych szpitalach również kierownikom oddziałów (ordynatorom).

w miastach do 15.000 mieszkańców i w gminach wiejskich — sekretarzom zarządów miejskich i sekretarzom gminnym, a w miarę uznania prezydium właściwej rady narodowej również kierownikom rachuby (rachmistrzom).

3) co się tyczy wysokości stawki dodatku funkcyjnego dla pracowników, to ustala się je jak następuje:

a) w m. st. Warszawie i w m. Łodzi w/g stawek od 6 do 11,

b) w wojewódzkich związkach samorządowych oraz w m. Gdańsku, Krakowie i Poznaniu w/g stawek od 7 do 11;

c) w miastach, liczących ponad 75.000 mieszkańców w/g stawek 9, 10 i 11,

d) w powiatowych związkach samorządowych i w miastach, liczących ponad 25.000 do 75.000 mieszkańców w/g stawek 9, 10 i 11.

e) w gminach wiejskich i w miastach niewydzielonych z powiatowego związku samorządowego w/g stawki 11.

4) Ilość stanowisk, do których ma być przywiązany dodatek funkcyjny dla pracowników oraz wysokość stawek ustala rada narodowa w danym związku samorządowym w ramach uchwalonych na ten cel kredytów oraz w granicach powyższych wytycznych, przyczym wysokość dodatku funkcyjnego powinna być uzależniona od rodzaju i hierarchii stanowisk służbowych. Uchwała rady narodowej w tym przedmiocie podlega zatwierdzeniu w trybie przewidzianym dla zatwierdzenia budżetu.

V. Dodatek służbowy.

Pracownikowi, nie pobierającemu dodatku funkcyjnego, a wykonywującemu szczególnie odpowiedzialną i uciążliwą pracę, wymagającą stałego nadmiernego wysiłku, może być przyznany dodatek służbowy w/g jednej z 23 następujących stawek pieniężnych, ustalonych w pkt. 5 wspomnianego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 179), a mianowicie:

105 zł	340 zł
120 „	345 „
135 „	360 „
140 „	370 „
150 „	455 „
160 „	480 „
180 „	570 „
185 „	670 „
190 „	750 „
240 „	800 „
245 „	850 „
260 „	900 „

pozostałe stawki nie mają zastosowania.

Co do przyznania dodatku służbowego w szczególności przestrzegać należy co następuje:

1) globalna suma dodatków służbowych nie może przekraczać w stosunku miesięcznym 15% globalnej sumy uposażeń pracowników, objętych zwyczajnym budżetem administracyjnym w danym związku z uwzględnieniem dodatkowych kredytów, jakie będą uchwalone w związku z wprowadzeniem niniejszym zarządzeniem zmian, atoli z wyłączeniem dodatku funkcyjnego i ewent. wyrównawczego (patrz p. IX);

2) najwyższy dodatek służbowy dla pracowników w danym związku nie może być wyższy od najwyższej kwoty dodatku funkcyjnego, przysługującego pracownikom w tymże związku samorządowym;

3) Ilość stanowisk, do których ma być przywiązany dodatek służbowy oraz wysokość stawek dodatku służbowego dla pracowników w zależności od zajmowanych stanowisk, uchwala w danym związku samorządowym rada narodowa w ramach powyższych wytycznych oraz przeznaczonego na ten cel kredytu. Uchwałą rady narodowej w tym przedmiocie podlega zatwierdzeniu w trybie przewidzianym dla zatwierdzenia budżetu.

VI. Zakaz kumulacji dodatków.

Dodatek funkcyjny i dodatek służbowy nie może być wypłacany jednemu i temu samemu pracownikowi.

VII. Dodatek rodzinny.

Członkowie organów wykonawczych oraz pracownicy związków samorządowych otrzymują dodatek rodzinny w wysokości 200 zł miesięcznie na każdego członka rodziny. Za członka rodziny uważa się pozostające na utrzymaniu osoby, pobierającej dodatek, żonę oraz dzieci, (ślubne, nieślubne, adoptowane) i pasierbów do lat 14, o ile zaś uczęszczają do szkoły powszechnej, średniej lub wyższej — do czasu ukończenia szkół.

VIII. Dodatki lokalne.

1) Członkom organów wykonawczych oraz pracownikom związków samorządowych, pełniącym służbę na obszarze miasta i powiatu Gdańska, m. Gdyni i powiatu morskiego przysługuje dodatek lokalny w wysokości 50% uposażenia zasadniczego wraz z wszelkimi dodatkami.

2) Członkom organów wykonawczych oraz pracownikom związków samorządowych, pełniącym służbę w m. st. Warszawie, przysługuje dodatek lokalny w następującej wysokości:

w grupie uposażenia	zł miesięcznie
II	950
III	825 (nie ma zastosowania)
IV	720
V	640
VI	565
VII	490
VIII	440
IX	390
X	365
XI	340
XII	315

IX. Dodatek wyrównawczy.

Pracownicy związków samorządowych, o ile dotychczasowe uposażenie faktycznie wypłacane wraz ze wszystkimi dodatkami po potrąceniu podatku od uposażeń byłoby ewent. wyższe od uposażenia, obliczonego na podstawie niniejszego zarządzenia, otrzymują dodatek wyrównawczy (w wysokości różnicy pomiędzy dotychczasowym uposażeniem, a uposażeniem obecnie przysługującym), aż do unormowania w drodze dekretu uposażeń pracowników samorządowych względnie do czasu wydania przeze mnie odrębnego w tym względzie zarządzenia.

X. Uposażenie personelu pedagog.-wychowawczego i naukowego.

Uposażenie samorządowych pracowników, należących do personelu pedagogiczno-wychowawczego i naukowego, oblicza się ściśle według zasad, dotyczących tej grupy pracowników państwowych. Dotyczy to również zaszeregowania takich pracowników do grup uposażenia i przyznania dodatków.

XI. Podatek od wynagrodzeń.

Do czasu unormowania w drodze dekretu uposażeń w samorządzie terytorialnym, bądź wydania odmiennych wytycznych, związki samorządowe przyznają płatnym na zasadzie zarządzenia niniejszego członkom organów wykonawczych i swym pracownikom specjalny periodyczny dodatek wyłącznie na pokrycie pełnej wysokości podatku od wynagrodzeń, przyczym dodatku tego, jako sumy rozrachunkowej, nie wlicza się do podstawy wymiaru podatku od wynagrodzeń i należnych pracownikom świadczeń emerytalnych.

Potrącone pracownikom sumy z tytułu podatku od wynagrodzeń związki samorządowe przelewają do kasy skarbowej na zasadach, obowiązujących w tej mierze przepisów.

XII. Diety i koszty podróży.

Diety i koszty podróży obliczane są zarówno dla płatnych członków organów wykonawczych jak i dla pracowników w/g przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 228). Ewentualne zmiany tego rozporządzenia należy stosować również w związkach samorządu teryt.

XIII. Związki międzykomunalne.

Zarządzenie niniejsze dotyczy również stale płatnych członków zarządów związków międzykomunalnych oraz pracowników tych związków z tym, że przy zaszeregowaniu do grup uposażenia członków zarządu nie może być tym osobom przyznana grupa wyższa od najwyższej

grupy uposażenia, przysługującej członkom organów wykonawczych związków samorządowych, które wchodzą w skład danego związku międzykomunalnego, i w żadnym razie nie może być przyznana grupa wyższa od IV.

Co się zaś tyczy pracowników związku międzykomunalnego nie mogą być oni zaszeregowani do wyższych grup uposażenia od najwyższych grup, przysługujących pracownikom związków samorządowych, wchodzących w skład danego związku międzykomunalnego i w żadnym razie nie może być przyznana pracownikowi grupa wyższa od V.

To samo dotyczy wysokości dodatku funkcyjnego i służbowego z tym, że dodatek funkcyjny nie może w żadnym razie przekraczać stawki 4 (według tabeli, podanej w cz. IV zarządzenia niniejszego).

Jeżeli w sprawie uposażeń wymagana jest uchwała rady narodowej w odnośnym związku samorządowym, to w sprawach takich w związku międzykomunalnym potrzebna jest uchwała rady tego związku.

XIV. Świadczenia w naturze.

Zarządzenie niniejsze dotyczy tylko uposażeń gotówkowych. Dotychczasowe świadczenia związków samorządowych dla pracowników w naturze, w szczególności w zakresie organizowania stołówek, pozostają w mocy, a w miarę możliwości finansowych związków samorządowych powinny być nawet zwiększone.

XV. Termin wprowadzenia w życie nowych uposażeń.

Zarządzenie niniejsze ma moc obowiązującą od dnia 1 maja 1946 r. przyczym różnicę uposażenia należy wypłacić w 2 ratach: za m-ce maj i czerwiec bezzwłocznie po wprowadzeniu w życie niniejszego zarządzenia, a za m-c lipiec w m-cu sierpniu r. b.

XVI. Wyłączenia.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy uposażeń pracowników komunalnych kas oszczędności, pracowników wszystkich przedsiębiorstw samorządowych, a ponadto nie dotyczy pracowników zakładów, których wynagrodzenia oparte są na układach zbiorowych, jak również pracowników dniówkowych, zatrudnionych w okresie prac sezonowych, oraz pracowników, których praca w związku samorządowym ma charakter zajęcia dodatkowego.

XVII. Zakaz wprowadzenia zmian nowych uposażeń.

Jakiekolwiek odstępstwa od nowych zasad uposażeniowych, ustalonych niniejszym zarządzeniem, nie będą tolerowane.

Do czasu unormowania w drodze dekretu uposażeń w związkach samorządu terytorialnego niedopuszczalnym przeto jest wprowadzenie jakichkolwiek zmian w uposażeniach członków organów wykonawczych, oraz pracowników, nie przewidzianych w zarządzeniu niniejszym, zarówno zmian ogólnych jak i indywidualnych, z wyjątkiem wypadków, gdy będą one następstwem przeniesienia pracownika do wyższej grupy, bądź obniżenia grupy w drodze dyscyplinarnej, bądź gdy wynikają ze zmiany stanu rodzinnego pracownika.

Zakaz powyższy nie dotyczy zapomóg pieniężnych indywidualnie wypłacanych pracownikom, którzy wskutek wypadku losowego lub innej ważnej przyczyny znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej, oraz nagród pieniężnych (premii), przyznawanych płatnym członkom organów wykonawczych i pracownikom za szczególnie wydajną pracę, a to w granicach specjalnie na ten cel uchwalonych przez radę narodową kredytów, które nie mogą przekraczać 10% uposażeń pracowników, objętych zarządzeniem niniejszym, z wyłączeniem jednak ewent. dodatku wyrównawczego (cz. IX. zarządzenia).

Przekroczenie 10%-ej granicy w związkach samorządowych, które korzystają z dotacji Skarbu Państwa albo z subwencyj i zapomóg, może nastąpić tylko po uprzednim uzyskaniu na to zgody Ministra Administracji Publicznej.

Zakaz ten nie dotyczy również wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych z tym jednak, że zarządzenia pracy w godzinach nadliczbowych powinny być rzeczą zgoła wyjątkową, podyktowaną, doraźnymi przejściowymi potrzebami służby. Wynagrodzenie za taką pracę powinno być oparte na ścisłym wyliczeniu godzin pracy i kontroli godzin pracy.

XVIII. Sposób pokrycia wydatków.

W związkach samorządowych, w których wskutek zastosowania cytowanej na wstępie zarządzenia niniejszego uchwały Rady Ministrów wzrost wydatków na uposażenie nie znajdzie pokrycia po stronie dochodowej budżetu, organa wykonawcze wystąpią do właściwych rad narodowych z umotywowanymi wnioskami o uchwalenie dodatkowych kredytów, przyczym pokrycia dla nich należy szukać w pierwszym rzędzie w drodze redukcji zbędnych sił pracowniczych przy właściwym wykorzystaniu przy tym pozostałego personelu, oraz w drodze kompresji innych wydatków bieżących, a jeśli by kompresja była połączona ze szkodą dla prawidłowego funkcjonowania istotnych agend publicznych, organa wykonawcze wystąpią z odpowiednimi wnioskami do władz nadzorczych o wyjednanie dotacji ze Skarbu Państwa, bądź zapomogi z Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego.

Proszę Obywatela Wojewodę o podanie powyższego wszystkim związkom samorządowym na terenie województwa do wiadomości i ścisłego stosowania.

Jednocześnie proszę Obywatela Wojewodę (Prezydenta Miasta) o zarządzenie nadesłania Ministerstwu zestawienia cyfrowego, ilustrującego na powierzonym sobie obszarze spowodowany niniejszym zarządzeniem wzrost uposażeń w związkach samorządowych, a sporządzonego sumarycznie oddzielnie: dla miast wydzielonych, miast niewydzielonych, powiatowych związków samorządowych, gmin wiejskich.

Wykaz powinien zawierać następujące dane: rodzaj związku, ilość pracowników w poszczególnych grupach uposażeniowych, łącznie z płatnymi członkami organów wykonawczych (z podziałem na pracowników administracyjnych oraz pracowników urządzeń i zakładów dobra publicznego, globalna suma dotychczasowych uposażeń, wypłacanych miesięcznie z wszystkimi dodatkami, globalna suma nowych uposażeń (z wszelkimi dodatkami: funkcyjnym, służbowym, rodzinnym, lokalnym, wyrównawczym), ogólna suma wzrostu globalnej sumy uposażeń miesięcznych, łączna suma dodatku wyrównawczego (cz. IX) z podaniem najwyższej i najniższej kwoty tego dodatku w poszczególnych rodzajach związków samorządowych, oraz z podaniem liczby osób, pobierających ten dodatek i sposób pokrycia różnicy (kompresja wydatków, wzrost dochodów, redukcja personelu i tp.).

Zestawień takich wraz z ewent. wnioskami o przyznanie dotacji względnie o przyznanie zapomogi z Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego oczekiwać będę do dnia 15 września r. b.

MINISTER:
(—) Dr. Wł. Kiernik.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr. Sm. I. 1/21/46. Katowice, dnia 24 lipca 1946 r.

a) Ob. Ob. Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych w Będzinie, Bielsku, Cieszynie, Katowicach, Lublińcu, Pszczynie, Rybniku, Tarn. Górach, Zawierciu,

b) Ob. Ob. Prezydentom miast: w Katowicach, Chorzowie, Sosnowcu, Będzinie, Bielsku, Cieszynie, Dąbrowie-Górniczej, Zawierciu

przesyłam powyższe pismo okólne Ministerstwa Administracji Publicznej do wiadomości i ścisłego stosowania. Wydziały Powiatowe podadzą powyższe pismo Ministerstwa zarządom gmin miejskich i wiejskich w powiecie do ścisłego stosowania.

Wykazy, o których mowa w przedostatnim ustępie pisma Ministerstwa, Wydziały Powiatowe sporządzą oddzielnie: 1 wykaz z danemi dot. Wydz. Powiatowego, 1 wykaz obejmujący wszystkie miasta wydzielone, 1 wykaz obejmujący wszystkie gminy wiejskie w powiecie. Wykazy te wraz z ewentl. wnioskami o przyznanie dotacji wzgl. zapomogi z Funduszu Pożyczk.-Zapomog. należy nadesłać do Urzędu Wojew. do dnia 5 września r. b. To samo dot. miast wydzielonych.

Wojewoda
wz. (—) Płk. Ziętek, Wicewojewoda

445.

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
L. dz. III. SF/3927/46 Warszawa, dnia 8 sierpnia 1946 r.

PISMO OKÓLNE

w sprawie: wpływów z opłat za rejestrację rowerów.

Do Obywateli Wojewodów (wszystkich)
Prezydentów Miast: st. Warszawy i Łodzi.

Ministerstwo Administracji Publicznej przesyła w załączeniu odpis pisma Ministerstwa Komunikacji -- Centralny Zarząd Motoryzacji z dnia 27 czerwca 1946 r. L. dz. ED. 5073/46.

W związku z powyższym pismem Min. Adm. Publ. zauważa, że wszelkie udziały we wpływach z opłat za rejestrację rowerów. zarezerwowane przez zarządy gmin miejskich i wiejskich dla Państwowego Funduszu Drogowego, należy — wobec niewznowienia działalności P. F. D. potraktować jako dochody gmin.

Ministerstwo Administracji Publicznej zwraca przy tym uwagę na stosowanie końcowego zdania pisma Ministerstwa Komunikacji, w myśl którego opłata za rejestrację roweru nie powinna w zasadzie przekraczać 2-krotnej sumy kosztów wykonania tabliczki rowerowej.

(—) Dr Żaruk Michalski, Podsekretarz Stanu.

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI
Centralny Zarząd Motoryzacji
L. dz. ED. 5073/46 Warszawa, dnia 27. czerwca 1946 r.

w sprawie: rejestracja rowerów.

W odpowiedzi na powyższe pismo Ministerstwo Komunikacji (Centralny Zarząd Motoryzacji) zawiadamia, że w sprawie rejestracji rowerów obowiązują dotychczas przepisy Ministrów: Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 15 lipca 1937 r. o ruchu rowerów na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 58/37 r., poz. 458), w myśl których powołanymi do wykonania tych czynności są zarządy gmin miejskich lub wiejskich, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania posiadaczy rowerów.

Wobec niedostarczenia tabliczek rowerowych zarządom gmin przez wojewódzkie władze administracji ogólnej na skutek niewznowienia działalności Państwowego Funduszu Drogowego Ministerstwo Komunikacji uważa, że zarządy gmin mogą w roku bieżącym (1946) wydawać we własnym zakresie tabliczki rowerowe kształtu i wymiarów przez siebie określonych i ustalić wysokość opłat za czynności związane z rejestracją roweru; opłata nie może przekraczać 100% kosztów wykonania tabliczki rowerowej, niezależnie od zwrotu kosztów wykonania tabliczki.

Dyrektor Administracyjny

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Samorządowy
Nr Sm. III 70/0/22/46 Katowice, dnia 21 sierpnia 1946 r.

Do Zarządów miast wydzielonych oraz
Wydziałów Powiatowych (wszystkich).

Odpis pisma okólnego Ministra Administracji Publicznej z 8. VIII. br. oraz pisma Ministerstwa Komunikacji w sprawie opłat rowerowych przesyła się do wiadomości i przestrzegania.

Wpływ z wymienionych opłat należy zapisywać w całości na dochód budżetowy — dział V.

Wydziały Powiatowe powiadomią o tym zarządy gmin i miast niewydzielonych.

Za Wojewodę:
(Mgr. Tomanek, Kierownik Oddziału.

446.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr. Sm. II. 44/2/46 Katowice, dnia 27 sierpnia 1946 r.

PISMO OKÓLNE

w sprawie przejęcia przedsiębiorstw przemysłowych przez związki samorządowe.

Ob. Ob. Przewodniczący Wydziałów Powiatowych
oraz Prezydenci miast wydzielonych katowickiej
i dąbrowskiej części województwa.

Przypominam związkom samorządowym, zainteresowanym w przejęciu na ich własność przedsiębiorstw przemysłowych podlegających upaństwowieniu na mocy ustawy z dnia 3. I. 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. Ust. Nr. 3, poz. 17) aby zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11. IV. 1946 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. Nr 17, poz. 114) wystąpiły do Wojewódzkiej Komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw z wnioskami opracowanymi w myśl §§ 19 i 20 w. w. rozporządzenia.

Wnioski te należy kierować do Wojewódzkiej komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw w gmachu Urzędu Wojewódzkiego pokój nr 390 za pośrednictwem Wydziału Samorządowego.

Wojewoda
wz. (—) Płk. Ziętek, Wicewojewoda

447.

OBWIESZCZENIE
URZĘDU WOJEW. ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

w sprawie stawki dziennej w Szpitalu Św. Franciszka w Siołkowicach pow. Opole.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382, art. 75) Urząd Wojewódzki zatwierdza wysokość stawki dziennej w Szpitalu św. Franciszka w Siołkowicach pow. Opole za leczenie chorych zarówno samopłacących jak i ubezpieczonych klasy III. 100,— zł dziennie.

Na oddziale chirurgicznym jak i ginekologicznym szpital może pobierać 20% dodatek do stawki dziennej.

Powyższa stawka obowiązuje po upływie 14 dni od chwili ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

Za Wojewodę:
(—) Dr. Feliks Presser, Naczelnik Wydziału.

OBWIESZCZENIE
URZĘDU WOJEW. ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

w sprawie stawki dziennej w Szpitalu św. Elżbiety w Fyrlądzie pow. Niemodlin.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382, art. 75) Urząd Wojewódzki zatwierdza wysokość stawki dziennej w Szpitalu św. Elżbiety w Fyrlądzie pow. Niedmodlin za leczenie chorych samopłacących jak i ubezpieczonych klasy III. 100,— zł dziennie.

Na oddziale chirurgicznym Szpital może pobierać 20% dodatku do stawki dziennej.

Powyższa opłata obowiązuje po upływie 14 dni od chwili ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

Za Wojewodę:
(—) Dr. Feliks Presser, Naczelnik Wydziału.

OBWIESZCZENIE
URZĘDU WOJEW. ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

w sprawie stawki dziennej w Szpitalu Miejskim w Bytomiu.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382, art. 75) Urząd Wojewódzki zatwierdza wysokość stawki dziennej w Szpitalu Miejskim w Bytomiu za leczenie chorych zarówno samopłacących jak i ubezpieczonych klasy III. 140,— zł dziennie.

Na oddziale chirurgicznym Szpital może pobierać 20% dodatku do stawki dziennej.

Powyższa stawka obowiązuje po upływie 14 dni od chwili ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

Za Wojewodę:
(—) Dr. Feliks Presser, Naczelnik Wydziału

448.

Biuletyn stanu zaraźliwych chorób zwierzęcych na terenie Województwa Śląsko-Dąbrowskiego za czas od 16 lipca — 31 lipca 1946 r.

Nazwa choroby	Powiat	Gmina	Miejscowość	Ilość zagród.
1. Zaraza stadnicza	Bielsko	St. Wieś	Drogomyśl	1 (—)
		Jaworze	Jasienica	1 (—)
		Czechowice	Dziedzice	1 (—)
	Cieszyn	Hazlach	Zamarski	1 (—)
	Katowice	Bielszowice	Bielszowice	1 (—)
	Niemodlin	Łambinowice	Wierzbie	1 (—)
		Grasz	Grasz	1 (—)
	Pszczyna	Miedzna	Miedzna	1 (—)
		Łaki	Łąka	2 (—)
		Miedzna	Frydek	1 (1)
		"	Grzące	1 (1)
	Prądnik	Biała	Biała	3 (—)
		Śmieć	Ligota	1 (—)
		"	"	1 (—)
	Zawiercie	Pińczyce	Pińczyce	1 (—)
		"	Zielisławice	1 (—)
		Koziegłówki	Morkowice	1 (—)
		Rudnik W.	Cynków	1 (1)
2. Świerzb jednokopytowych zwierząt	Będzin	5	6	11 (—)
	Bielsko	10	16	32 (2)
	Bytom	2	2	2 (—)
	Gliwice	2	2	3 (—)
	Grodków	5	5	9 (—)
	Katowice	3	3	5 (—)
	Kluczborek	5	9	12 (—)
	Koźle	3	3	7 (—)
	Lubliniec	2	2	2 (2)
	Niemodlin	5	5	19 (—)
	Olesno	1	1	4 (—)
	Opole	7	7	11 (—)
	Prądnik	7	7	11 (—)
	Pszczyna	16	21	26 (2)
	Racibórz	2	2	2 (—)
	Rybnik	13	15	27 (—)
	Tarnowskie Góry	5	5	7 (1)
	Zawiercie	6	12	18 (—)
3. Wścieklizna	Będzin	Będzin	Będzin	1 (—)
			Łosień	1 (—)
	Katowice	Chorzów	Chorzów	1 (—)
4. Pomór i zaraza świń	Bytom	Zbosławice	Ptakowice	1 (—)
	Grodków	Grodków	Półwieś	1 (—)
	Andrzejów	Andrzejów	Andrzejów	1 (—)
	Niemodlin	Tułowice	Boruszowice	2 (—)
		Niemodlin	Wesele	1 (—)
	Nysa	Nysa	Nysa	1 (—)
	Olesno	M. Lasowice	M. Lasowice	1 (—)
	Strzelce	Rozmierka	Rozmierka	1 (—)
		Strzelce	Strzelce	1 (—)
		Zimna Woda	Olszowa	1 (—)
	Zawiercie	Myszków	Pohulanka	1 (—)
		Poręba	Poręba	1 (—)
5. Różyca świń	Bytom	1	1	1 (1)
	Gliwice	1	10	22 (17)
	Głąbczyce	1	1	1 (1)
	Koźle	3	3	4 (4)
	Lubliniec	1	1	1 (1)
	Olesno	12	15	17 (13)
	Opole	1	1	4 (4)
	Pszczyna	4	4	9 (9)
	Racibórz	1	1	1 (1)
	Strzelce	2	2	2 (2)
	Tarnowskie Góry	3	4	7 (7)
6. Pomór drobiu	Lubliniec	3	3	3 (2)
	Niemodlin	2	2	3 (—)
	Olesno	4	5	51 (—)
7. Posocznica karpi	Rybnik	1	1	1 (—)

Cyfry w nawiasach oznaczają ilość zagród nowo przybyłych.

Za Wojewodę:
(—) Dr. Smoliński Stanisław, Naczelnik Wydziału

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

OGŁOSZENIE.

Na podstawie § 50 statutu związku międzykomunalnego „Śląskie Linie Autobusowe", Związek Celowy Samorządów Śląskich dla komunikacji autobusowej, podaje do publicznej wiadomości, że uchwałą Wydziału Wojewódzkiego z dnia 29 marca 1946 r. i uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 10 kwietnia 1946 r., na zasadzie art. 5 dekretu P. K. W. N. z dnia 23. 11. 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 74), zatwierdzony został powyższy statut.

Podając powyższe do wiadomości, zaznacza się równocześnie, że statut Śląskich Linii Autobusowych, dostosowany do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 386), odpowiadający w treści swej statutowi wzorowemu dla związków międzykomunalnych, ogłoszonemu jako załącznik do § 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 469), wyłożono do wglądu zainteresowanych w biurze Śląskich Linii Autobusowych w Katowicach, ul. Młyńska 4, pokój 301, w czasie od dnia 23 kwietnia do 7 maja 1946 r. w godzinach od 10—13.

ŚLĄSKIE LINIE AUTOBUSOWE
Związek Celowy Samorządów Śląskich dla Komunikacji Autobusowej w Katowicach.
Prezes Zarządu: Dr Nowacki. Dyrektor: Mgr Szkudlarz.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Tarnowskich Górach
ogłasza zamknięcie drogi
państw. Katowice—Lubliniec na odcinku Świerklaniec—Ostrożnica, od 12 sierpnia na okres 3 miesięcy.

Objazd do Lublińca przez Tarnowskie Góry i Miasteczko Śl.

Objazd do Siewierza przez Piekary Śl., Józefkę—Dobieszowice, Siemonię i Celiny, albo przez Tarnowskie Góry, Miasteczko Śl. i Ostrożnicę.

Kierownik Pow. Zarządu Drogowego:
24/P (—) Inż. Jan Czerwiński.

PRZETARGI PUBLICZNE.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, Wydział Odbudowy ogłasza

przetarg publiczny

na wykonanie robót dekarskich i centralnego ogrzewania w budynku Związku Weteranów Powstań Śląskich w Katowicach, ul. Matejki nr 3.

Termin składania ofert upływa *dnia 16. 9. 1946 r. o godznie 12-tej.* Bliższe szczegóły na tablicy urzędowej Wydziału Odbudowy.

Za Wojewodę:
(—) inż. R. Maryniarczyk, Naczelnik Wydz. Odb.

Instytut Szybownictwa Ministerstwa Komunikacji w Bielsku ogłasza

przetarg publiczny

na remont instalacji centralnego ogrzewania i urządzeń sanitarnych w budynku I. S. Bielsko, Reymonta 2. Oferty należy składać w Instytucie Szybownictwa, Bielsko. 3-go Maja 3 — do *dnia 20 września 1946 r., godz. 10-ta,* po czym nastąpi otwarcie ofert. Do oferty należy załączyć 5% wadium od kwoty oferowanej.

Podkładki ofertowe z warunkami wykonania robót można otrzymać w Instytucie Szybownictwa, Bielsko. 3-go Maja 3.

Kierownik Instytutu:
(—) Inż. Weigl Rudolf.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski ogłasza

przetarg publiczny

na wykonanie robót adaptacyjnych w budynku Dyrekcji Ceł w Gliwicach przy ul. Zygmunta.

Termin składania ofert upływa *dnia 18. 9. 1946 r. o godzinie 12-tej* w kancelarii Wydziału Odbudowy, pok. 514, IV p.

Bliższe szczegóły na tablicy urzędowej Wydziału Odbudowy.

Za Wojewodę:
(—) inż. R. Maryniarczyk, Naczelnik Wydz. Odb.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE.

Znak akt.: I. Zg. 154/46.

Na wniosek *Marii Skowronek* zamieszkałej w Świętochłowicach, ul. Zimnola 2, wszczęto postępowanie o uznanie za zmarłego Skowronka Pawła, ur. 28. 5. 1894 w Lipinach, syna Jana Skowronka i Pauliny z domu Woźnica, z zawodu kolejarz, ostatnio zamieszkały w Świętochłowicach, ul. Zimnola 2, który wyjechał w dniu 28. 8. 1939 z transportem kolejowym, dotychczas nie powrócił.

Wzywa się Skowronka Pawła, aby w terminie do trzech miesięcy od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosił się do tutejszego Sądu, gdyż w przeciwnym razie może być uznany za zmarłego.

Zarazem wzywa się osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionym aby w terminie powyższym donosiły o tym Sądowi. 33/P

Chorzów, dnia 2 września 1946 r.

SĄD GRODZKI.

Znak akt.: I. Zg. 165/46.

Na wniosek **Małgorzaty Gaida**, zamieszkałej w Chorzowie, ul. Wesoła 22, wszczęto postępowanie o uznanie zmarłego męża jej **Gerharda Gaidy**, ur. dn. 10. kwietnia 1914 r. w Chorzowie-Batorym, syna Jana i Berty z domu Gawlik, spawacza, ostatnio zamieszkałego w Chorzowie, ul. Wesoła 22, który jako żołnierz niemiecki od dnia 9 stycznia 1943 r. zaginął podczas walk o Stalingrad.

Wzywa się Gerharda Gaidy, aby w terminie do trzech miesięcy od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosił się do tutejszego Sądu, gdyż w przeciwnym razie może być uznany za zmarłego. Zarazem wzywa się osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionym, aby w terminie powyższym doniosły o tym Sądowi.

Chorzów, dnia 2 września 1946 r.
35 Sąd Grodzki.

Znak akt: I. Zg. 141/46.

Na wniosek *Wojcieszczyk Zofii* zam. w Chropaczowie, ul. Wajmana 1, wszczęto postępowanie o uznanie za zmarłego Wojcieszczyka Stanisława, ur. dn. 3. 5. 1894 r. w Mierzęcicach, pow. Będzin, syna niezam. Agnieszki Wojcieszczyk, robotnika ostatnio zam. w Chropaczowie, ul. Wajmana 1, który od roku 1940 znajdował się w obozie Mauthausen i to do lutego 1944 r. Wzywa się Wojcieszczyka Stanisława aby w terminie do trzech miesięcy od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosił się do tutejszego Sądu, gdyż w przeciwnym razie może być uznany za zmarłego.

Zarazem wzywa się osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionym, aby w terminie powyższym doniosły o tym Sądowi. 36/P

Chorzów, dnia 3 września 1946 r.

SĄD GRODZKI.

II. Zg. 27/46

Obywatelka Marta Mastalerz z d. Hońca z Kalet wystąpiła w Sądzie Grodzkim w Lublińcu z wnioskiem o wszczęcie postępowania celem uznania za zmarłego jej męża Jerzego Mastalerza urodz. 6. II. 1911 r. w Lubszy, syna Jana Mastalerza i tegoż żony Anny z d. Szczypka zaginionego od 26. XI. 1942 r. na froncie wschodnim.

Wyżej wymienionego wzywa się, aby w wyżej oznaczonym Sądzie stawił się najpóźniej w terminie dnia 20 grudnia 1946 r., godz. 10. pokój nr. 22. Inaczej zostanie uznany za zmarłego.

Wszyscy którzy by mieli jakąkolwiek wiadomość o życiu lub śmierci wyżej wymienionego winni o tym donieść wyżej oznaczonemu Sądowi najpóźniej w terminie powyższym.

Lubliniec, dnia 8 września 1946 r.

Sąd Grodzki.

Prezes Sądu Okręgowego w Raciborzu

Prez. 526/46

W myśl § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 27 listopada 1945 r. Dz. U. R. P. Nr 53, zostali powołani na ławników w postępowaniu doraźnym i w sprawach o przestępstwa szczególnie niebezpieczne w okresie odbudowy Państwa:

1. Białdyga Franciszek, Racibórz, Kopernika 3,
2. Broz Stefan, Racibórz, Kolejowa 16/34.
3. Chwist Roman, Racibórz, Pl.Bohat. Westerpl. 2.
4. Dąbrowski Edmund, Racibórz, Pl. Bohat. Westerpl. 2,
5. Defica Mieczysław, Racibórz, Mariańska 26.
6. Frączek Józef, Racibórz, Fabryka Mydła,
7. Gorgon Wilhelm, Miodunia gm. Rudnik, powiat Raciborski,
8. Jakubowski Marian, Piotrowice, pow. raciborski,
9. Kurczyński Eugieniusz, Racibórz, Pl. Bohat. Wester- pl. 1.
10. Knap Stanisław, Piotrowice, pow. raciborski,
11. Masarczyk Roman, Racibórz, Książęca 5 a,
12. Okrajny Władysław, Racibórz, Dziękczynna 2,
13. Pilarek Piotr, Racibórz, Marsz. Stalina 1,
14. Panienkowski Alfred, Racibórz, Winna 2,
15. Posmyk Karol, Szamarzowice, pow. raciborski,
16. Szewczak Franciszek, Racibórz, Pl. Bohat. Westerplatte,
17. Staszewski Stefan, Racibórz, Staszica 21,
18. Szołtys Karol, Racibórz, Kolejowa 16.
19. Wardyński Mieczysław, Racibórz, Miarki 5,
20. Wolas Jerzy, Racibórz, Ks. Londzina 15. 27

Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach

OGŁOSZENIE.

W myśl rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 27 listopada 1945 r. Dz. U. R. P. Nr 53, zostali powołani na ławników w postępowaniu doraźnym i w sprawach o przestępstwa szczególnie niebezpieczne w okresie odbudowy Państwa:

1. Piwoń Antoni, Kobiór, ul. Mikołowska 168,
2. Machalica Wincenty, Kobiór, ul. Kopernika 151,
3. Penkala Józef, Kobiór, ul Kościuszki 136,
4. Czerwionka Ryszard, Kobiór, ul. Leśna 211.
5. Jagodziński Witold, Kobiór, ul. Mikołowska 181.
6. Rozkoszny Józef, Kobiór, ul. Paderewskiego 217,
7. Blunka Ludwik, Tychy, ul. Mikołowska,
8. Frey Alojzy, Tychy, ul. Stawowa,
9. Flaczek Paweł, Tychy, ul. Książęca,
10. Gruczowa Elżbieta, Tychy, ul. Damrota,
11. Bartel Alfred, Tychy, ul. Katowicka,
12. Szmitka Aleksander, Imielin, ul. Wandy 5,
13. Pacwa Paweł, Imielin, ul. Poniatowskiego,
14. Kus Teofil, Imielin, ul. Dworcowa,
15. Klekot Jakub, Imielin, ul. Nowa,
16. Stuchoń Wiktor, Imielin, ul. Kordeckiego,
17. Chrobok Jan, Murcki, ul. Dworcowa 12,
18. Szromik Józef, Murcki, ul. Wolności 2,
19. Filak Paweł, Murcki, ul. Wolności 5,
20. Kita Tomasz, Wisła, ul. 3. Maja,
21. Hornik Franciszek, Wisła, ul. 3. Maja 135,
22. Zernik Rufin, Podlesie, ul. Sołtysia,
23. Siury Wiktor, Podlesie, ul. Katowicka,
24. Gerhart Jerzy, Podlesie, ul. Sienkiewicza,
25. Podbioł Aleksander, Podlesie, ul. Kamieńska,
26. Gorny Stefan, Podlesie, ul Sienkiewicza,
27. Wasilewski Władysław, Łaziska Średnie,
28. Sznajder Henryk, Łaziska Średnie,
29. Pisek Teodor, Łaziska Średnie,
30. Pukocz Paweł, Łaziska Średnie,
31. Małek Jan, Łaziska Średnie,
32. Kwiatek Stefan, Mikołów, ul. Wolności 3,
33. Kaik Stefan, Mikołów, ul. Klasztorna 60,
34. Ciwis Franciszek, Mikołów, ul. Kościelna 10,
35. Klatow Zygmunt, Mikołów, ul. Reta Przejście,
36. Chladek Stanisław, Mikołów, ul. Powstańców,
37. Senkowski Franciszek, Bieruń Nowy, ul. Warszawska,
38. Gierczak Stanisław, Bieruń Nowy, ul Warszawska,
39. Ciura Michał, Bieruń Nowy, ul. Warszawska,
40. Manka Józef, Bieruń Nowy, ul. Polna 6,
41. Parkitny Antoni, Bieruń Nowy, Dworzec,
42. Pypłacz Józef, Kosztowy, ul. Imielińska,
43. Dreinort Konrad, Kosztowy, ul. Imielińska
44. Pałka Wojciech, Krasowy, ul. Krakowska,
45. Wilczek Wilhelm, Dzieckowice,
46. Zyła Maksym, Kosztowy, Plac Wolności,
47. Krzykowski Franciszek, Bojszowy Dolne,
48. Kubica Brunon, Swierczyniec,
49. Karolik Józef, Międzyrzecze,
50. Adamus Jan, Wola,
51. Korzyrczyk Maks., Bojszowy Nowe,
52. Łatak Marian, Katowice, ul. Równoległa 9,
53. Kołakowski Eugieniusz, Katowice, ul. Sokolska 7.

ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się zgubioną książkę wojskową oraz kartę rozpoznawczą na nazwisko Smrokowski Jan, zamieszkały w Ligotce Dolnej pow. Strzelce. 187

Unieważnia się zgubione prawo jazdy Nr. 12923/46 wystawione przez Urząd Wojewódzki Katowice na nazwisko Musiała Konrad, Tarnowskie Góry. 189

Unieważnia się zgubione prawo jazdy Nr. 788, wystawione przez Urząd Wojewódzki Katowice, na nazwisko Jędrzejewski Zygmunt, zamieszkały Zagórze, Mieraszewskich 4. 180

Unieważnia się zgubione dowody rejestracyjne samochodu „Ford-Gaz“ Nr. rej. C-66068, wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Państwową Komunikację Samochodową. 182

Unieważnia się skradzioną kartę ewidencyjną motocykla Nr. rejestr. M-92148, wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Klub Motocyklowy Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu. 184

Unieważnia się zgubioną kartę ewidencyjną samochodu marki „Opel-Blitz“ Nr. rej. C-65064, wystawioną przez Państwowy Urząd Samochodowy w Warszawie na Pocztowy Urząd Przewozowy Katowice. 185

Unieważnia się zgubioną kartę ewidencyjną samochodu marki „Tatra“ Nr. rej. B-02706, wystawioną przez Państwowy Urząd Samochodowy Warszawa na Centralny Zarząd Przemysłu Chemicznego, Warszawa. 186

Unieważnia się zgubioną kartę ewidencyjną samochodu „Hanomag-Rekord“ Nr. rej. A-76832, Nr. siln. 200145, wystawioną przez Ogręgowy Urząd Samochodowy Katowice, na Zjednoczenie Fabryk Maszyn i Sprzętu Górniczego Świętochłowice. 183

Unieważnia się zgubioną kartę ewidencyjną samochodu G. M. C. Nr. rej. C-73874, wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na firmę Fabryka Maszyn (dawn. Seiffert) Tarnowskie Góry. 188

Unieważnia się zgubiony dowód tożsamości konia, kartę rozpoznawczą oraz legitymację Samopomocy Chłopskiej na nazwisko Zborowski Władysław, Woźniki, pow. Lubliniec. 190

Unieważnia się zgubioną kartę ewidencyjną samochodu marki „Ford“ Nr. rej. C-71557, wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Państwowy Urząd Repatriacyjny Katowice. 178

Unieważnia się zgubione prawo jazdy, wystawione przez Oddział Ruchu Drogowego Katowice na nazwisko Brol Fryderyk, Katowice, Piaskowska 3. 159

Unieważnia się zgubione prawo jazdy Nr. 3627, wystawione przez Urząd Wojewódzki Katowice na nazwisko Radzikowski Józef, zamieszkały Prudnik, Trauguta 11. 176

Unieważnia się zgubione papiery samochodowe, samochodu marki G. M. C. Nr. rej. C-72714, wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Śląską Spółdzielnię Spożywców, Referat Transportowy, Katowice-Dąb, Łączna 7. 177

Unieważnia się skradziony dowód rejestracyjny samochodu „Wanderer" Nr. rej. A-73193, Nr. silnika 736488-1, wystawiony przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Zrzeszenie Spółdzielni Pracowników Hutniczych Katowice. 174

Unieważnia się skradzione prawo jazdy Nr. 312/45, wystawione przez Urząd Wojewódzki Rzeszów na nazwisko Denkiewicz Jakób, Dąbrówka Mała, Młyńska 61. 179

Unieważnia się skradzioną legitymację służbową wystawioną przez Urząd WojewódzkVi Śląsko-Dąbrowski na nazwisko Janicka Teodorja, zamieszkała Katowice, ul. Jagiellonska 265.

Unieważnia się zgubiony dowód rejestracyjny na motocykl K. S. Pogoń 92770 wystawiony przez Wojewódzki Urząd Samochodowy Katowice na nazwisko Józef Leszczyna, zamieszkały Katowice II, Brzozowa 4.

Unieważniam zgubioną legitymację służbową, Nr. ST—104, wystawioną przez Urząd Wojewódzki Śl.-Dąbrowski na nazwisko Strzałkowska Edyta. 200

Unieważniam skradzioną legitymację służbową Nr. C—262, wystawioną przez Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski na nazwisko Chmielowna Katarzyna. 199

Unieważniam zniszczone prawo jazdy Nr. 520, wystawione przez Urząd Wojewódzki Katowice, na nazwisko Piotr Tlatlik, Orzesze, Polna 40. 198

Unieważniam skradzioną legitymację służbową, wystawioną przez Urząd Wojewódzki Śl.-Dąbrowski na nazwisko Elfryda Młynarkowa. 197

Unieważniam zgubioną kartę ewidencyjną samochodu marki „Opel-Blitz" Nr. rejestrac. C-69259, wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice, na Magistrat Miasta Mikołów. 196

Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną samochodu „OpelÓ Nr. rejestr. A-668029, wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice, na Dąbrowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego Sosnowiec. 195

Unieważniam zgubioną kartę ewidencyjną samochodu D. K. W., Nr. rejestrac. A-65319, wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice, na Zrzeszenie Przedsiębiorstw Budowlanych w Katowicach. 194

Unieważniam skradzioną w dniu 30. IV. 46 legitymację służbową Nr. 1800/I wystawioną przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów w Katowicach, na nazwisko Szweitzer Marian. 192

Unieważniam zgubione prawo jazdy (zielone) Nr. 6577/33, wystawione przez Urząd Wojewódzki Kielecki, na nazwisko Held Wacław, Sosnowiec, Orla 5 a. 202

Unieważnia się zgubioną Karty rejestracyjną samochodu ciężarowego marki „Chryster-Dogde" nr rejestracyjny C 72008 wystawioną przez Wojewódzki Urząd Samochodowy Katowice na nazwisko „Moj" Fabryka Maszyn, Katowice, ul. Strzybnego 20.

Unieważniam zgubiony dowód tożsamości konia Nr. 1707 (klacz urodzona w 1931 r.) wystawiony przez Zarząd Gminy Pw Hażlach, pow. Cieszyn, na nazwisko właściciela Cienciała Wilhelm. 191

Unieważniam zgubioną kartę ewidencyjną samochodu „Fiat N. S. U." Nr. rejestr. B. O. — 3127, wystawioną przez Państwowy Urząd Samochodowy Warszawa, na Gorzelnię Przemysłową w Raciborzu. 201

Unieważniam zgubione prawo jazdy, wystawione przez Urząd Wojewódzki w Katowicach, na nazwisko Knobel Maks, zamiesz. Wrocław, Włodkowicza 11. 206

Unieważniam zgubioną legitymację służbową Nr. 639, wystaw. przez Dyrekcję Poczt i telegrafów Katowice, na nazwisko Mendzik Teofil. 207

Skradziono motocykl marki „Zündapp" Nr. rejestr. M-82986, Nr. silnika 229478, Nr. podwiz. 223736, jako własność Katowickiego Klubu Motocyklowego. 208

Unieważniam zgubioną legitymację służbową Nr. I-169, wystaw. przez Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski na nazwisko Tarczyński Stefan zamieszkały KPluczborek, Powstańców 2. 209

Unieważniam skradziony dowód tożsamości, wystawiony przez niemieckie władze okupacyjne w Łoszczowie na nazwisko Franciszek Włoszczewski, zamieszkały Sosnowiec, Modrzejowska 42. 205

Unieważniam skradziony dowód tożsamości Nr. 2494, wystaw. przez niemieckie władze okupacyjne w Krzeszowicach na nazwisko Edward Langier, zamieszkały Gliwice, ul. Marcina Strzody 28. 204

Unieważniam skradziony dowód rejestracyjny na samochód „Chevrolet" Nr. C-93461, wystawiony przez Powiatowy Urząd Samochodowy na nazwisko Edward Langier. 203

Unieważniam skradzioną legitymację służbową Nr. 35176/I, wystaw. przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów w Katowicach, na nazwisko Śliwińska Maria, zamieszkała w Częstochowie. 210

Unieważniam zgubione zaświadczenie o rejestracji konia, wystawione przez Zarząd Miejski Miasta Pszczyny pod Nr. 26, z dnia 27. VI 1945 r. na nazwisko Błąkała Marta, Pszczyna, Starowiejska 150. 211

Unieważnia się skradziony dowód rejestracyjny samochodu ciężarowego CU-82138 wydany przez Urząd Wojew. Śl.-Dąbr. Katowice na nazwisko Powiatowy Zarząd Drogowy Pszczyna.

Unieważnia się zgubiony dowód tożsamości wystawiony przez niemieckie władze okupacyjne Kraków na nazwisko Kozłowski Czesław, zamieszkały Katowice, Kochanowskiego 14.

Unieważnia się zgubione prawo jazdy wystawione przez Wojewódzki Urząd Samochodowy Katowice na nazwisko Kowalski Jan, zamieszkały Katowice, Pierackiego 12.

RED. I ADMIN.: Urz. Woj. Śl.-D., ul. Jagiellońska 25 I. p. red.-pok. 244, tel. 414 i 452, adm.-pok. 243, tel. 358. *ZA REDAKCJE: Dr Piotr Batowski.*

PRENUMERATA: Roczna 360,— zł, półroczna 180,— zł, kwartalna 90,— zł. Prenumerata powinna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału. Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Śląsko-Dąbrowskiego Dziennika Wojewódzkiego należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru. Cena numeru pojedynczego jest zależna od objętości numeru.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 mm szpalty redakcyjnej szerok. 82 mm 4,— zł, druk borgis lub petyt. Tabelaryczne i cyfrowe za 1 mm szpalty 50% więcej. O zagubionych dokumentach za wyraz 2 zł, najmniejsze ogłoszenie w tym dziale 20 zł. Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu. Za terminowy druk ogłoszeń wydawnictwo nie odpowiada. Rękopisów nie zwraca się.

Wszelkie należności z tytułu prenumeraty i opłat za ogłoszenia uiszczać należy wyłącznie za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności Oddział w Katowicach na konto czekowe Nr III-4121. Do inkasa należności nikt nie jest upoważniony. Cena 24,— zł.

Tłoczono w Drukarni Państwowej Nr 1. (dawn. Drukarnia Urzędu Wojew. Śląsko-Dąbrowskiego). Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54

R 21918